

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Realizace strukturální pomoci Evropské Unie v Moravskoslezském kraji
Implementation of EU Structural Aid in the Moravian-Silesian Region

Student:	Jiří Sikora
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Staníčková Michaela

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Jiří Sikora**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6210R004 Eurospráva
Specializace: 00 Eurospráva
Téma: Realizace strukturální pomoci Evropské unie v Moravskoslezském kraji
Implementation of EU Structural Aid in the Moravian-Silesian Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Regionální politika a strukturální fondy Evropské unie
  3. Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko a metodika tvorby projektů
  4. Využití strukturální pomoci Evropské unie na příkladu projektu Revitalizace území bývalého koupaliště Dolní Lutyně
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.
REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. *Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko 2007-2013*. Ostrava: ÚRR MSK, 2012. 178 s.
TAUER, V., H. ZEMÁNKOVÁ a J. ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU. Tvorba žádostí a realizace projektu krok za krokem*. Brno: Computer Press, a. s., 2009. ISBN 978-80-2512-649-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michaela Staničková**

Datum zadání: 23.11.2012
Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně. Přílohy č. 1
a č. 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnil.“

V Ostravě dne 10. 5. 2013

.....
Jiří Sikora

Děkuji vedoucí bakalářské práce p. Ing. Michaele Staníčkové za cenné rady, odbornou pomoc a ochotný přístup, dále vedení obce Dolní Lutyně za vstřícnou pomoc a poskytnutí všech potřebných materiálů.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Regionální politika a strukturální fondy Evropské unie	7
2.1	Důvody vzniku a poslání regionální politiky Evropské Unie	8
2.2	Historický vývoj regionální politiky Evropské Unie.....	10
2.3	Cíle, principy a nástroje regionální politiky	18
2.4	Finanční nástroje regionální politiky Evropské Unie.....	22
2.4.1	Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund, ERDF)	23
2.4.2	Evropský sociální fond (European Social Fund, ESF)	24
3	Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko a metodika tvorby projektů.....	28
3.1	Rámec strukturální pomoci Evropské Unie v České republice v programovacím období 2007 - 2013	30
3.1.1	Národní rozvojový plán (NRP).....	30
3.1.2	Národní strategický referenční rámec (NSRR).....	31
3.1.3	Operační programy (OP).....	31
3.1.4	Operační programy cíle Konvergence	33
3.1.5	Operační programy cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	38
3.1.6	Operační programy cíle Evropská územní spolupráce	39
3.2	Charakteristika Regionálního operačního programu Moravskoslezsko.....	43
3.3	Teoretická východiska projektového řízení.....	47
4	Využití strukturální pomoci Evropské unie na příkladu projektu Revitalizace území bývalého koupaliště Dolní Lutyně.....	55
4.1	Charakteristika Výzvy č. 2.3 - 03 Podpora využívání brownfields.....	56
4.2	Využití strukturální pomoci prostřednictvím projektu "Revitalizace území bývalého koupaliště Dolní Lutyně"	58
4.2.1	Základní charakteristika projektu	59

4.2.2	Lokalizace realizace projektu	60
4.2.3	Časový harmonogram realizace projektu.....	61
4.2.4	Rozpočet projektu a rozklad financí	63
4.2.5	Rizika projektu a opatření k jejich eliminaci	64
4.2.6	Hodnocení projektu a jeho přínos	65
4.3	Programovací období 2014 - 2020 a možnosti využití dotací z Evropské Unie pro financování návazného projektu	66
4.3.1	Cíl projektu	67
4.3.2	Obsah projektu	67
4.3.3	Rozpočet projektu	68
4.3.4	Možnosti využití dotací ze strukturálních fondů EU v programovacím období 2014 - 2020.....	69
4.3.5	Integrovaný regionální operační program (IROP).....	70
5	Závěr	72
	Seznam použité literatury	74
	Seznam zkratk	81
	Seznam tabulek a obrázků	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Bakalářská práce se věnuje problematice strukturální pomoci Evropské Unie v Moravskoslezském kraji a čerpání finančních prostředků na příkladu realizace konkrétního projektu na území kraje. Hlavním motivem výběru tématu byl fakt, že žiji v tomto regionu a zajímá mne praktická implementace, zejména strukturální politiky Evropské Unie, v praxi. Obec Dolní Lutyně, ve které žiji, má malý veřejný rozpočet a velká většina projektů, které se na jejím území realizuje, je dotována strukturálními fondy Evropské Unie. Motivací bakalářské práce je v tomto ohledu bližší seznámení s aktivitami obce na základě realizace projektů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie a aplikace teoretických znalostí o evropské strukturální politice a řízení rozvojových projektů nabytých v průběhu studia.

Evropské státy musely již od počátků své hlubší integrace z 50. let 20. století čelit různorodosti hospodářské a sociální úrovně svých regionů. Spolu s rozšiřováním o další státy se prohlubovaly disparity v celém Společenství / Evropské unii a jako východisko byla definována regionální politika, později strukturální politika a politika hospodářské a sociální soudržnosti. Objemy financí, alokované v tomto odvětví, rostly a stále rostou spolu s důrazem, který moderní Evropská Unie stále více klade na homogenitu celého jejího území. Nejdůležitějším nástrojem v rámci snahy o odstraňování socioekonomických disparit mezi členskými státy se staly strukturální fondy.

Globální hospodářský trh čelí v posledních desetiletích výraznému přerozdělování ekonomických a mocenských sil. Nejvýznamnější mocnosti, mezi které Evropská Unie bezesporu patří, jsou pomalu odsouvány do pozadí novými, tzv. "*emerging economics*", které přebírají přední příčky, co do objemu trhu a růstu celkového produktu. Jedinou možností, jak si může Evropská Unie udržet místo mezi největšími světovými ekonomikami, je udržení kompaktního a konkurenceschopného celku, který má stabilní vnitřní strukturu a díky ní vystupuje vzhledem k okolí jednotně a může se zaměřit na svou světovou pozici. Strukturální fondy řeší primárně tuto vnitřní homogenitu, která je narušována zejména rozšiřováním Unie o další členské státy s rozdílnou hospodářskou úrovní a nestejnorodým vývojem regionů jednotlivých členských států. Právě úlohou regionální politiky Evropské unie je snižování ekonomických, sociálních a územních disparit mezi členskými státy a jejich regiony. Nástrojem k překonávání těchto rozdílností jsou strukturální fondy Evropské unie.

Česká republika čerpala finanční prostředky Evropské Unie již před svým vstupem v roce 2004 v rámci nástrojů před vstupní pomoci. Po vstupu do Evropské Unie se stala řádným účastníkem strukturální politiky, která neustále ovlivňuje její vnitřní socioekonomický rozvoj, a to také prostřednictvím využívání unijních finančních prostředků. Čerpání finančních zdrojů z unijních prostředků je stále více diskutovaným tématem. Na povrch se dostávají kauzy spojené s korupcí a následným protiprávním přerozdělováním prostředků, ve kterých jsou zapleteny jak státní, tak soukromé subjekty.

Cílem bakalářské práce je analýza vývoje regionální politiky Evropské unie a charakteristika teoretických východisek čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské Unie v České Republice, jež jsou demonstrovány na příkladu konkrétního projektu. Důraz je kladen na možnosti finanční podpory z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko, v rámci kterého jsou popsány možnosti čerpání prostředků Evropské unie na realizaci konkrétního projektu. Projektem je revitalizace území brownfields v obci Dolní Lutyně. Na základě požadavku obce, vybudovat na revitalizovaném území sportovně rekreační areál s přispěním strukturálních fondů, si práce klade také za cíl analyzovat možnosti čerpání finanční pomoci z Evropské Unie v příštím programovacím období 2014 – 2020, navázat tak na projekt, jež je předmětem této bakalářské práce.

Bakalářská práce je strukturována do tří tematických částí, doplněných o úvod a závěr. Teoretická první kapitola popisuje systematicky vývoj regionální politiky v rámci celého Společenství a později Evropské Unie. Analyzuje cíle, obecné principy a konkrétní nástroje v současném programovacím období 2007 - 2013. Druhá kapitola se věnuje charakteristice Regionálního operačního programu regionu soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko, ze kterého je financován popisovaný projekt. Součástí kapitoly je hodnocení dosavadního rozdělování prostředků z tohoto programu a popis tvorby samotných žádostí o spolufinancování projektů v rámci strukturální pomoci. Poslední, třetí praktická kapitola, aplikuje nabyté teoretické znalosti na příkladu již realizovaného projektu, který byl úspěšně spolufinancován ze strukturálních fondů Evropské Unie a navrhuje další možnosti využití strukturálních fondů v příštím programovacím období 2014 - 2020 pro účely realizace navazujícího projektu ve stejném areálu.

2 Regionální politika a strukturální fondy Evropské unie

Evropská unie (European Union, EU) je uskupení, které tvoří 27 diferencovaně vyspělých a rozvinutých států, která mají svá specifika, vnitřní disparity a rozdílnou životní úroveň. Každé seskupení, které chce být konkurenceschopné a stálé, musí být vnitřně homogenní a žádná jeho část nesmí příliš vybočovat, ať už hospodářsky, či sociálně. Realitou však je, že důsledkem historického vývoje, rozdílných hospodářských a sociálních struktur se na území EU socioekonomické rozdílnosti¹ vyskytují již od jejího vzniku. Na základě těchto kritérií můžeme vymezit problémové regiony, příčiny vzniku těchto abnormalit a na základě jejich zkoumání se je snažit odstranit. Jedním z principů EU je **solidarita**, která dává vzniknout politice orientované na zmírnění těchto rozdílů mezi regiony - *regionální politice EU*.

Regionální politika se zaměřuje na region jako základní jednotku a je prováděna na regionální úrovni, proto je **nutné region vymezit**. Definicí existuje celá řada. Prvotní popis jej vymezuje jako prostor, kde žijí lidé a má jasně stanovené hranice. Může vznikat jako soustředění přírodních nebo ekonomických zdrojů. Je však třeba pohlížet na region také jako na prostor, v němž žije obyvatelstvo, které je s ním spjato a vytváří si k němu určitý vztah. Tento pak představuje vztahy mezi těmito lidmi, jejich potenciál, znalosti, schopnosti přizpůsobovat se novým podmínkám a vazby na toto i okolní území (Wokoun a kol., 2008).

Na národní úrovni je region chápán jako administrativní, geopolitická oblast, která je vnitřně stejnorodá (Blažek a Uhlíř, 2011). Setkáme se také s pojmem region na nadnárodní úrovni, kde označuje prostorovou strukturu se společnými rysy, jako je například politická, kulturní nebo ekonomická podobnost, na území více států. Charakteristika regionu slouží k jeho rozlišení v oblasti krajinné (charakter reliéfu), klimatické (podnebí), historické (bývalá uzemní rozdělení), kulturní (jazyková a zvyková odlišnosti), etnické (původ obyvatelstva) a administrativní (vymezenost správy daného území).

Regiony mají svou vnitřní strukturu. Regionální politika usiluje o homogenitu vnitřního území regionu, která se však spíše vyskytuje ve fyzické geografii, kdy jsou oblasti vnitřně stejnorodé na základě shody vlastností, např. průmyslu, úrovně zaměstnanosti nebo geomorfologie (Novotná, 2007). V socioekonomické geografii převládají regiony nehomogenní, které se utvářejí na základě funkčních vztahů. Jednotlivé periferie se připojují k centru na základě vzájemných intenzivních vazeb. Pro obyvatele z malých měst a vesnic

---

¹ Zejména ve výši HDP na obyvatele, životní úroveň, přírodního prostředí, kultury, atd.

je výhodné dojíždět za prací, nákupy nebo kulturou do větší aglomerace. Zároveň se takto utváří široké obchodní, telekomunikační a jiné sítě.

Tento text pohlíží na region systematicky jako východisko k politice *hospodářské a sociální soudržnosti* (HSS) EU, k jejíž realizaci slouží finanční nástroje, jimiž jsou strukturální fondy a Fond Soudržnosti. Tyto fondy jsou reálným projevem realizace HSS EU, která si klade za cíl dlouhodobé dosahování ekonomického růstu a odpovídající sociální úrovně všech členských zemí.

Regionální politika, jakožto i strukturální fondy, se formovaly pozvolna, velmi se měnily a v průběhu doby se přizpůsobovaly novým tendencím a trendům. Zpočátku se jednalo o špatně definované finanční nástroje, které byly využívány pro potřeby národních ekonomik a jen okrajově podporovaly komplexní představy tehdejšího *Evropského hospodářského společenství* (EHS) (Boháčková a Hrabánková, 2009). Postupem času se ze strukturálních fondů staly velmi důležité a značně využívané nástroje regionální politiky, které se velkým dílem podílejí na komplexním fungování EU, tvoří podstatnou část evropského rozpočtu a jsou v nich alokovány nemalé finanční prostředky na zmíněný socioekonomický rozvoj EU a snižování disparit v rámci EU.

2.1 Důvody vzniku a poslání regionální politiky Evropské Unie

Disparity jak na národní, tak zejména na regionální úrovni se objevovaly již v dávné minulosti. Jednalo se o kontrasty mezi úrodnými a neúrodnými oblastmi, oblastmi s dostatkem, či nedostatkem přírodních zdrojů, nebo oblastmi se zemědělskou a průmyslovou výrobou. Státy a jejich obyvatelé si vždy tyto rozdíly uvědomovali, ale nahlíželi na ně jako na přirozenou věc, která je dána vývojem národní ekonomiky a je tedy zbytečné do tohoto stavu zasahovat (Wokoun, 2011). Regionální disparity byly považovány za dočasný problém. Tento postoj zaujímaly obecně všechny ekonomiky až do zásadního zlomu v podobě velké hospodářské krize z 30. let 20. století, která se postupně rozšířila do celého světa, který byl již tehdy značně ekonomicky provázán. Tato krize značným způsobem změnila nahlížení na regionální politiku, která se dostala do popředí zájmu z důvodů velkých socioekonomických propadů některých oblastí, následným strukturálním problémům a vzniklé potřebě tyto události řešit. Jak tvrdí Samuelson a Nordhaus (1991, s. 526): „*Regionální problémy byly v ekonomice tak zanedbány, že tato oblast je zajímavá sama o sobě*“.

Prvotním posláním regionální politiky je přispívat k vyrovnanému a udržitelnému rozvoji všech oblastí EU, a to na třech úrovních. Jako zastřešující celoevropský orgán působí zejména Evropská komise a další orgány, které dozírají na komplexnost, udávají směr ubírání a řeší problémy, které jsou pro jednotlivé státy příliš náročné, aby je samy byly schopny odstranit. Vedle společné regionální politiky má každý stát svou vlastní, která ovšem musí ctít celospolečenský zájem. Největší důraz je v rámci decentralizace v moderní EU kladen na regionální rozměr. Snahou je analyzovat problém přímo u zdroje a průběh jeho řešení předat místní správě, která je nejlépe seznámena se situací. Snahou všech forem regionální politiky je poskytnout všem občanům rovnocenné životní podmínky a vyrovnávat úroveň hospodářské vyspělosti všech regionů.

Problémy na úrovni regionů jsou způsobovány velkým množstvím faktorů, které mohou být jak ekonomické tak neekonomické povahy. K hlavním ekonomickým faktorům patří například nízká mobilita pracovní síly a kapitálu, což může být dáno geografickým rozložením daného území, kdy je daný region odlehlý a špatně dostupný pro okolní prostředí. S geografickým hlediskem se pojí i eventuální nedostatek přírodních zdrojů. Svou roli jistě sehrává i špatná ekonomická situace a institucionální přístup. S institucionálním přístupem se pojí moderní pojem decentralizace, čili snaha o přesun pravomocí z centra, které může být vzdálené a nedostatečně pružně reagující na regionální problémy, co nejbližší k orgánům v oblasti, které mají nejlepší přehled o lokální situaci.

Svou roli hrají také sekundární, neekonomické faktory, například vzdělanost obyvatelstva, která omezuje produktivitu práce a inovace. Protikladem může být vysoká produktivita práce v porovnání s ostatními regiony, ale omezující je zde jistá rigidita mezd, která je dána centrem a následná nižší úroveň života spojená s vyššími náklady na život v tomto regionu (Wokoun, 2011). Koncentrace takovéhoto problému může vyústit ve vznik tzv. **problémového regionu**. Mluvíme o sférách s vysokou mírou nezaměstnanosti a s ní spojenými sociálními problémy nebo se špatným životním prostředím. Problémové regiony se dělí do tří skupin:

- regiony nedostatečně vybavené přírodními zdroji (hlavně odlehlé a venkovské regiony),
- regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů (většinou kvůli nedostatku kapitálu)
- regiony s upadajícím základním odvětvím (tradiční odvětví po strukturálních změnách).

Klasifikace problémového regionu je velmi relativní, používá se především v rámci jednoho státu, pouze výjimečně v rámci celé Evropské Unie. Takováto diferenciaci mezi regiony je přirozená a mnohdy nezbytná pro racionální dělbu práce. Velké rozdíly mezi jednotlivými oblastmi daného celku však nesmí překročit hranici, kdy přestávají být ekonomickým stimulem a stává se z nich závažný negativní jev (Blažek a Uhlíř, 2011). Odstranění takto závažných nerovností se stává prioritou pro každé uskupení včetně EU.

Původních šest zakládajících států² *Evropského společenství uhlí a oceli* (*European Coal and Steel Community*, ECSC) bylo na relativně vyspělé a v porovnání mezi sebou konstantní hospodářské úrovni. Nebyl tudíž vyvíjen přílišný tlak na formování a realizaci společné regionální politiky. Toto úsilí přichází a postupně se zvyšuje s rozrůstáním uskupení a pochopitelným rozvolňováním hospodářské úrovně tohoto zvětšujícího se celku.

Dnes má **regionální politika velmi důležité postavení v rámci EU** a efektivně reaguje na existující meziregionální problémy a rozdíly. Pomocí politických či ekonomických procesů se sociální a územní dimenzi se snaží přispět ke sbližování jednotlivých zemí a regionů.

2.2 Historický vývoj regionální politiky Evropské Unie

Jak již bylo zmíněno, regionální politika je relativně mladá disciplína, na kterou se země koncentrovaly až po velké hospodářské krizi ve 30. letech 20. století. **Kolébku regionální politiky v Evropě** se stala Velké Británie. Impulzem pro její vznik byla nezaměstnanost, která v období krize a po ní dosahovala v londýnské aglomeraci 14% a ve Walesu až 36% (Wokoun, 2011). Problémem byly regiony s tradičními odvětvími, které byly nejvíce postiženy. Na základě těchto skutečností byl v roce 1934 přijat první legislativní dokument zabývající se regionální politikou - *Zákon o speciálních územích*, který vymezoval postižené regiony, definoval formy intervencí a právní rámec rozdělování financí. Po druhé světové válce pokračoval rozvoj regionální politiky v oblastech s tradiční průmyslovou výrobou a zaostalých regionech. Moderní Velká Británie je dodnes jedním z hlavních tvůrců regionální politiky a byly v ní vyzkoušeny nástroje³, které se uplatňují v celé EU.

Počátky integrace v Evropě však měly za cíl vytvořit především celní unii jako východisko pozdější hlubší hospodářské integrace v rámci jednotného vnitřního trhu. Zakládající státy se koncentrovaly na spolupráci v oblastech jako je doprava, zemědělství

---

² Francie, Německo, Itálie, Belgie, Nizozemí, Lucembursko.

³ Zejména podpora ze strukturálních fondů na rozvoj zaostalých a znevýhodněných regionů.

a obchod. Regionální politika se netěšila zvláštní pozornosti a byla prováděna v rámci národních ekonomik. Důvodem také byla ekonomická homogenita dosavadních šesti členů, která si koncentraci na malé regionální rozdíly nevyžadovala.

Římské smlouvy o vzniku Evropského hospodářského společenství (European Economic Community, EEC) a Evropského společenství pro atomovou energii (European Atomic Energy Community, EAEC/Euratom) z roku 1957 se o regionální politice zmiňují pouze okrajově v Hlavě I, třetí části, článku 92. V rámci tohoto článku je zmíněno, že za slučitelné se společným trhem mohou být považovány:

- podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností,
- podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu,
- podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Nicméně podpory poskytované pro stavbu lodí existující k 1. lednu 1957, pokud pouze vyvažují nedostatek celní ochrany, se budou postupně snižovat za stejných podmínek, které platí pro odstraňování cel, pokud ustanovení této smlouvy, která se týkají společné obchodní politiky vůči třetím zemím, nestanoví jinak,
- jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím přijatým kvalifikovanou většinou (Mezivládní konference o společném trhu a Euratomu, 1956).

Jediným finančním zdrojem byl *Evropský sociální fond (European Social Fund, ESF)*. Tento fond existuje v EU dodnes a koncentruje se na podporu sociální soudržnosti, zejména v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů. Ve svých počátcích se koncentroval na odvětví, které procházely strukturálními změnami. Pracovníkům z těchto odvětví poskytoval určité kompenzace za ztrátu práce a dotoval jejich přeškolení. V některých případech nebylo možné najít práci ani po přeškolení na jinou pozici a pracující byl nucen hledat zaměstnání v jiném regionu. ESF v těchto případech pomáhal i při přesídlení. Hlavními příjemci z ESF byly Itálie a Německo. Itálie, zejména jižní zemědělské oblasti, trpěla v této době obrovskou nezaměstnaností, která čítala 1,7 milionu lidí bez práce a tvořila skoro dvě třetiny celkové nezaměstnanosti Společenství. Necelých 9 milionů pracovníků se přesunovalo

do průmyslových oblastí, kde jim pomáhal s rekvalifikací a přesídlením právě ESF. Německo za pomoci tohoto fondu rekvalifikovalo občany po pracovním úraze, kteří nebyli schopni pokračovat ve výkonu původního zaměstnání.

Prostřednictvím Římských smluv je v roce 1958 založena *Evropská investiční banka* (*European Investment Bank*, EIB), autonomní orgán se sídlem v Lucemburku, který poskytuje výhodné půjčky subjektům z veřejného i soukromého sektoru v zaostávajících oblastech. Finanční prostředky půjčuje také bankám a rozvojovým zemím. EIB se orientuje na projekty v oblasti infrastruktury, životního prostředí a dodávek energií. Vlastníky EIB, akciové společnosti, jsou všechny členské státy. Rozsahem půjček v roce 2007 dvojnásobně předčila *Světovou banku* (*World Bank*, WB), byly poskytnuty finanční prostředky ve výši 47,8 miliardy EUR (Bussière a Dumoulin, 2008).

Samostatný orgán, který by zastřešoval regionální politiku, vznikl až v roce 1968 - *Regionální generální ředitelství Evropské Komise* (*Directorate-General for Regional and Urban Policy*, DG XVI). DG XVI se od svého založení snaží o zvyšování sociální a územní soudržnosti.

Začátek 70. let 20. století je pro regionální politiku velmi významný. Je rozhodnuto o přistoupení dalších tří zemí - Velké Británie, Irska a Dánska, které se v roce 1973 stávají oficiálními členy. Jednání probíhala i s Norskem, které však přijetí v referendu v roce 1972 odmítlo. Tímto rozšířením o další země se Společenství stalo více diferencovaným, rozdíly mezi jednotlivými regiony se prohloubily, a tudíž se zvýšil tlak na koordinaci společně realizované regionální politiky. Tlaky přicházely zejména z Velké Británie, která si od tohoto kroku slibovala příliv peněz do své ekonomiky, jelikož v té době trpěla velkými vnitřními rozdíly mezi svými regiony a východiskem se měla stát jednotně financovaná a koordinovaná politika (Novotná, 2007).

Rozšířením se zabírala také Evropská komise, která 4. května roku 1973 předkládá Radě tzv. *Thomsonovu zprávu - Zprávu o regionálních problémech v rozšířeném Společenství*. Zpráva se zabírá problémem zavedení společné měny a dopadem tohoto projektu na rozvoj v jednotlivých oblastech. Již v úvodu dokumentu je citována pasáž z pařížské konference vrchních představitelů států a vlád z předešlého roku: "*Hlavy států nebo vlád souhlasí s tím, že přednost by měl dostat cíl napravit strukturální a regionální nerovnováhy, které by mohly ovlivnit realizaci Hospodářské a Měnové Unie.*" (Evropská komise, 1973). Komise se obávala toho, že právě plošné zavedení společné měny by mohlo negativně ovlivnit některé části

Společenství a prohloubit tak již existující disparity, což by zpětně ohrožovalo celý projekt měnové unie (Boháčková a Hrabánková, 2009).

Tato zpráva je významným předělem v regionální politice celého Společenství. Popisuje stávající situaci rozšiřování, kvituje ji, ale zároveň zdůrazňuje nebezpečí prohloubení regionálních disparit v závislosti na hospodářské nevyrovnanosti tehdejších devíti členských států⁴. Poprvé oficiálně definuje tuto regionální nerovnováhu v hlavních oblastech. Všímá si problému v zemědělských oblastech, které nejsou prioritami Společenství, a soustavně zde klesá zaměstnanost. Zároveň k těmto regionům řadí také zóny se strukturální nebo dlouhodobou nezaměstnaností. Všímá si transformujících se regionů, kde kdysi vládl tradiční průmysl, který je již zastaralý a nedokáže dále uživit místní obyvatelstvo. S těmito problémy úzce souvisí také externí migrace.

Mimo popisné části tento dokument navrhuje řešení nastalé situace. Vyzdvihuje potřebu detailní analýzy dat, kterou podmiňuje vytyčením srovnatelných územních celků, které dosud neexistují. Data zprostředkovaná členskými státy nejsou metodicky ucelená, proto dochází k velkému zkreslení a nelze je vzájemně porovnávat. Vyzdvihuje se zde role *Statistického úřadu*, který by měl dohlížet na spolupráci států v analytické činnosti. Velmi důležitá je pasáž o navrhovaném *Fondu regionálního rozvoje*. Tento fond a jeho finanční nástroje by se měly soustředit na dotace regionálních projektů a slevy z úroků z půjček na tyto plány. Podle Thomsonovy zprávy se má Společenství koncentrovat na vytváření nových pracovních míst v problémových oblastech, které byly popsány výše. Jednotlivé programy se budou dozorovat podle objemu finančních prostředků, počtu vytvořených pracovních míst a celkové povahy plánu. Malé projekty bude, podle návrhu Thomsonovy zprávy, mít na starosti jednotlivý stát, samozřejmě podle mezinárodních kritérií, a velké bude zastřešovat přímo Komise a její výbory.

Thomsonova zpráva deklaruje, že politika Společenství nebude mít zástupnou funkci za regionální politiku jednotlivých států, ale bude je usměrňovat tak, aby společně snižovaly vzájemné disparity a podporovaly synergický efekt celého Společenství. Zaměří se na nerovnoměrné rozložení ekonomických zdrojů v závislosti na podnikatelské aktivitě a hospodářské situace jednotlivých oblastí. Všechny tyto deklarované cíle potřebují institucionální zastřešení, které bude zodpovídat za jejich dodržování a bude radit jednotlivým zemím v provádění koordinované politiky, aby bylo dosaženo požadovaného efektu.

---

⁴ Francie, Německo, Itálie, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko, Velká Británie, Irsko, Dánsko.

Výsledkem politického tlaku, zejména ze strany Velké Británie, byl vznik *Evropského fondu pro regionální rozvoj* (*European Regional Development Fund*, ERDF). Velké Británii se nelíbila společná zemědělská politika, která upřednostňovala francouzský venkov, a chtěla takto kompenzovat ztráty vzniklé dotacemi zahraničního zemědělství. K její kritice se připojili také Irsko, Dánsko a Itálie, tedy státy, které nedosahovaly hospodářské úrovně vyspělého Německa a Francie, a trpěly regionálními disparitami. Počátky a vývoj regionální politiky byly notně ovlivněny politickým nátlakem (Kapošváryová a Kreuzbergová, 2000). Definitivní schválení a zřízení ERDF proběhlo na summitu v Paříži z 9. - 10. 12. 1974. Následné zařazení do právně významných nařízení provedla Evropská Rada svým nařízením ze dne 18. 3. 1975. V tomto fondu se soustřeďovaly a přerozdělovaly finanční prostředky regionům, které trpěly špatnou hospodářskou situací. Byl podporován zejména rozvoj infrastruktury. Největšími příjemci Fondu byly země, které se politicky angažovaly u jeho vzniku. ERDF vytvořil spolu s Evropským sociálním fondem duo tzv. *strukturálních fondů*, které se dodnes snaží o **zvyšování životní úrovně a hospodářské vyspělosti v celé Unii**.

Pro usnadnění využívání ERDF a rozvoje plánovacích procesů na začátku prosince 1975 vzniklo, tzv. *Schéma regionálních rozvojových programů*. Tyto dokumenty jasně vymezovaly oblasti, které mohly čerpat finanční pomoc z Fondu, na základě diferencí mezi členskými zeměmi a velikosti a poloze postiženého regionu. Schéma bylo členěno do **pěti kapitol** (Boháčková a Hrabánková, 2009). První se zabývala hospodářskou a sociální analýzou daného regionu za účelem definovat hlavní problémy a pokusit se nalézt jejich příčiny. Obsah byl jasně právně daný pro všechny žadatele o podporu. Jednalo se o výčet statistických údajů, které zevrubně popisovaly socioekonomický vývoj, problémy regionu a jejich příčiny, včetně již proběhlých opatření. Zároveň byl vyžadován nástin budoucí situace a předpokládaná změna po realizaci investic. Následovalo představení rozvojových cílů, které měly mít národní nebo dokonce celospolečenský přínos. Další kapitola se věnovala rozvojovým aktivitám v hospodářsko-sociální oblasti. Věnovala se decentralizaci služeb a meziregionálnímu financování. Předposlední část se zabývala otázkou finančních prostředků. ERDF byl nový nástroj a tvůrci národních rozpočtů i rozpočtu Společenství se museli zabývat otázkou objemu prostředků pro jednotlivé programy. Tyto prostředky byly přirozeně omezené a zároveň zde sehrávala svou roli inflace, proto bylo obtížné určit objem nákladů. Tyto se rozdělovaly do několika skupin podle:

- úrovně zdroje financování (Společenství, státní rozpočet, region, obec), kdy byla duplicita nepřipustná,

- druhu výdajů (úhrada úroků, kapitálový příspěvek),
- podpůrných opatření pro regionální podnikatele (museli přinášet užitek celé oblasti),
- regionů,
- plánovacího období (Evropská komise, 1975).

Na závěr informovalo Schéma o konkrétní realizaci projektů, uvádělo instituce odpovědné za dodržení stanovených cílů a časového harmonogramu konkrétní aktivity. Každý členský stát musel pravidelně Komisi, která definovala nutnost sjednotit přístupy k regionální politice v rámci celého Společenství, předkládat svůj program ke schválení.

Sedmdesátá léta 20. století se zapsala do historie regionální politiky jako **období koordinačních snah a prvních legislativních úprav jednotného přístupu k využívání strukturální pomoci**. Regionální politika se v rámci prohlubování evropské integrace dostává do popředí zájmu jednotlivých členských států, jelikož je nutné přejít z národního na společné nazírání na vývoj v regionech právě díky hlubší integraci a rozšiřování Společenství. Národní orgány již nejsou schopny pokrýt velkou finanční náročnost, řízení se tudíž přenáší na evropské instituce.

Osmdesátá léta 20. století s sebou přináší další rozšíření Společenství. Nejprve se připojilo Řecko a posléze Portugalsko a Španělsko. Tyto země nepatřily mezi nijak ekonomicky vyspělé a jejich připojení se neslo v duchu politické stability kontinentu. Zanedlouho po přistoupení v roce 1981 se v Řecku konaly parlamentní volby, které opanovala proti-evropská strana *Pasok*. Tato partaj nebyla nakloněna integračním procesům a požadovala po Komisi zvláštní statut spolu s nadstandardními dotacemi na konkurenceschopnost své ekonomiky. Po přistoupení Španělska a Portugalska v roce 1986 bylo Řecko zahrnuto do speciálního *Integrovaného středomořského programu*. Později byly přidány středomořské regiony Francie a Itálie a pro tento program byly v období 1986 - 1993 vyčleněny finanční prostředky ve výši 6,6 miliard *Evropských měnových jednotek (European Currency Unit, ECU)* nad rámec všech ostatních strukturálních fondů.

Významnou změnu regionální politiky a zároveň celkového chodu Společenství přináší *Jednotný evropský akt (Single European Act, SEA)*, který je první výraznou aktualizací Římských smluv. Tento celospolečenský dokument nabývá platnosti roku 1987 a reaguje na rozšíření členské základny a hlubší integraci Společenství. Vytýčuje cestu k jednotnému vnitřnímu trhu do konce roku 1992 a zároveň poukazuje na nebezpečí, které s sebou tento krok nese. **Jednotlivé regiony se stávají náchylnějšími díky rostoucímu konkurenčnímu**

boji v rámci Společenství. Snaha o omezení negativních dopadů tvrdšího konkurenčního boje vede k prohloubení kompetencí evropských institucí, které mají podporovat ekonomickou a sociální soudržnost všech oblastí, což je poprvé oficiálně daný cíl Společenství. Jak tvrdí Evropská komise (1986, s. 10): "*Společenství by mělo vyvinout a věnovat se akcím vedoucím k posilování ekonomické a sociální soudržnosti, aby podpořilo svůj komplexní harmonický rozvoj. Společenství by se mělo soustředit na zmenšování disparit mezi regiony a na nejzaostalejší regiony, které jsou nejvíce znevýhodněné.*"

Na základě SEA byla v roce 1988 provedena legislativní úprava regionální politiky, která byla spolu s určitými oblastmi sociální a agrární politiky integrována do tzv. *strukturální politiky*, která se snaží napravit nevhodné hospodářské a sociální struktury. Společenství přešlo z krátkodobého na střednědobé plánování a vznikl rozvojový plán pro období 1989 - 1993, který pomocí několika cílů definuje rámec podpory všech společných politik. Regionální politika byla předmětem cíle 1, 2 a 5b⁵. Tyto se zabývají rozvojem zaostalých regionů, přeměnou oblastí, které jsou ohroženy hospodářským úpadkem a podporou rozvoje venkova (Novotná, 2007). Politika realizovaná prostřednictvím jednotlivých cílů se osvědčila, proto zůstala nezměněná i pro další programovací období 1994 - 1999. V důsledku přistoupení dvou severských zemí, Finska a Švédska, byl v roce 1995 přidán šestý cíl, který se věnuje oblastem s extrémně nízkou hustotou zalidnění, které se díky novým členům staly součástí Společenství, a bylo třeba se jimi zabývat.

Význam evropské regionalizace stále roste. Stala se jedním z pilířů významného dokumentu - *Maastrichtské smlouvy - Smlouvy o Evropské Unii (Treaty on European Union, TEU)*, která v roce 1993 pozměňuje celkovou strukturu Společenství a ustanovuje *Evropskou Unii*. Tato smlouva zavádí zcela nový fond, který stojí mimo již známé strukturální fondy, a to *Fond soudržnosti (Cohesion Fund, CF)*, který poskytuje dotace v oblasti životního prostředí a transevropských dopravních sítí. Dále je vytvořen *Výbor regionů (Committee of the Regions, CoR)*, který slouží jako poradní orgán. Sdružují se v něm zástupci místní samosprávy všech členských států a mají za úkol vyjadřovat se k právním předpisům, které se týkají regionální politiky. Perspektivu rozšíření EU v dalších letech rozebírá dokument *Evropa 2000+*, který se stává určujícím pro tvorbu nových regionálních koncepcí.

---

⁵ Cíl 1 - Podpora rozvoje a strukturálního začlenění opoždějících se regionů.

Cíl 2 - Přestavba regionů, nebo částí regionů, které jsou vážně postiženy hospodářským úpadkem.

Cíl 5b - Podpora strukturálních změn a rozvoje venkovských regionů.

Výrazně roste počet kandidátských zemí pro vstup do EU, což přináší rozdělení finančních prostředků pro tyto a stávající členské státy. Snahou programovacího období 2000 - 2006 je docílit zefektivnění využití prostředků z dotačních titulů, zároveň je redukován počet cílů na tři prostřednictvím sloučení cílů z minulého období. Regionální politice se věnují především první dva, které jsou koncentrovány na podporu zaostávajících regionů a přeměnu strukturálně postižených oblastí⁶. Projevem provádění regionální politiky se stává fakt, že podíl obyvatelstva, které přijímá finanční podporu, se snížil z 50% na 41% populace Unie (Novotná, 2007).

Cíle regionální politiky zůstávaly v průběhu doby relativně konzistentní a dostávaly se jim pouze kosmetické změny. Zlom nastává v období po velkých rozšířeních z let 2004 a 2007, kdy se k Unii připojuje celkem dvanáct nových států⁷, a regionální disparity se zvětšují, protože se jedná o méně hospodářsky vyspělé státy. Změny se projevují od roku 2006 až do současnosti. Evropská Unie upustila od původní koncepce čisté regionální politiky, zaměřené na mnohem širší aspekty, a snaží se regionální politiku mnohem více provázat s ostatními záměry Unie. Důraz je kladen na strategický přístup a zefektivnění kohezních nástrojů. V současném programovacím období 2007- 2013 se snížil počet dotačních titulů a byly vytvořeny zcela nové cíle:

- *konvergence* - Unie podporuje růst nejméně rozvinutých oblastí, zejména v oblasti zaměstnanosti,
- *regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* - upevnění hospodářského postavení regionů, jak vůči sobě, tak EU jako celku na světovém trhu,
- *evropská územní spolupráce* - vyvážený rozvoj všech oblastí.

EU přistoupila k přeformulování cílů, protože přetrvávaly regionální rozdíly, a musela se přizpůsobit tzv. *nové ekonomice*. Celý svět v důsledku globalizace otevírá své obchodní trhy a důraz je kladen na inovace ve vědě a výzkumu. Propuká celosvětová hospodářská krize a ekonomice EU se nedaří naplňovat vize o ekonomickém růstu. Evropská Komise reaguje v červnu 2010 a vydává nový strategický dokument. Budoucnost regionální politiky je formulována novou růstovou strategií Evropské Unie - *Strategií Evropa 2020*. Jak říká Barosso (2012): "*Evropa 2020 je strategie EU, jejímž cílem je v příštím desetiletí dosáhnout*

---

⁶ Oblasti s HDP pod 75% průměru Unie a regiony NUTS 3, které procházejí změnami v oblasti průmyslu a služeb

⁷ Rok 2004 - Polsko, Maďarsko, Česká Republika, Litva, Lotyšsko, Slovensko, Estonsko, Slovinsko, Kypr a Malta
Rok 2007 - Rumunsko a Bulharsko

nového růstu. Chceme, aby se v dnešním měnícím se světě v EU vytvořila inteligentní a udržitelná ekonomika, která podporuje sociální začleňování. ... Unie si stanovila pět ambiciózních cílů, které se týkají zaměstnanosti, inovací, vzdělávání, sociálního začleňování a změny klimatu a energetiky. Ty by měly být dosaženy do roku 2020." Moderní EU má za cíl dosáhnout 75% zaměstnanosti u občanů mezi 20 - 64 lety, vyčlenit minimálně 3% svého rozpočtu na vědu a inovace, docílit zefektivnění využívání zdrojů energie a omezit vypouštění skleníkových plynů. S konkurenceschopností úzce souvisí také snaha o zlepšení vzdělanosti obyvatelstva, kdy je kladen důraz na absolvování terciárního stupně vzdělání. Sociální aspekt odráží poslední cíl Strategie, který usiluje o snížení počtu lidí žijících v chudobě nebo na jejím pokraji a jsou sociálně vyloučení. V následujících letech se orgány EU budou zaměřovat na dosažení pozitivních výsledků ve všech těchto oblastech a jejich důslednou kontrolu.

Dokument Strategie Evropa 2020 je určující pro politiku HSS EU v příštím programovacím období 2014 - 2020. Jsou mu podřízeny všechny dotační tituly, které se budou orientovat na zaměstnanost, sociální začlenění a investice v oblastech životního prostředí, infrastruktury a vědy. Tyto se budou snažit o další zjednodušení poskytování finančních prostředků díky sjednoceným pravidlům doručení a vytvoření společného kontaktního místa pro přijímací státy (Evropská komise, 2010).

2.3 Cíle, principy a nástroje regionální politiky

Základním cílem regionální politiky EU je podpora rozvoje jednotlivých oblastí, vyrovnaní regionálních disparit a zvyšování blahobytu. Prostřednictvím vyrovnavání regionálních rozdílů je dosahováno zvýšení konkurenceschopnosti celé Unie. Při plnění hlavního cíle bylo nutné regiony kvantifikovat. V počátcích integrace si země své území členily samy, což znemožňovalo regionální politice efektivně provádět komplexní opatření. Evropský statistický úřad - *Eurostat (Statistical Office Of The European Communities)* na tuto skutečnost poukazoval již od roku 1970. První společné povrchové členění však zavedl až v roce 1988. Vytvoření *Seznamu územních statistických jednotek (Nomenclature d'Unités Territoriales Statistiques, NUTS)* se stalo základním nástrojem pro dělení regionů. Neměnnou a právně zakotvenou podobu dostala tato klasifikace v roce 2003 nařízením Rady a Parlamentu, které stanovuje tyto principy:

- jsou vytvořeny tři úrovně členění,

- stav úrovně NUTS 3 je třeba pravidelně sdělovat Komisi,
- rozdělení je vytvořeno objektivně a nestranně,
- vytvořené jednotky jsou časově stálé,
- dělení bere v potaz počet obyvatel,
- respektuje institucionální prostředí,
- je podmíněno schválením členskými státy.

Hlavním kritériem rozdělení NUTS je počet obyvatel v jednotlivých oblastech. Úroveň NUTS 0 je přiřazena státu jako celku, další úrovně jsou stanoveny dle tabulky 2.1.

Tabulka 2.1: Klasifikace NUTS

Úroveň	Minimum obyvatel	Maximum obyvatel
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: RADA A PARLAMENT, 2003; vlastní zpracování, 2013

Co se týče malých států, které nedosahují minimální hranice pro úroveň NUTS, stává se touto jednotkou celá jejich plocha. Kompletní členění podle Eurostatu udává tabulka 2.2, která zachycuje úrovně NUTS 0 - NUTS 3.

Tabulka 2.2: Počty NUTS jednotek v členských státech

Stát - NUTS 0	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	Stát - NUTS 0	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
Belgie	3	11	44	Malta	1	1	2
Bulharsko	2	6	28	Německo	16	39	429
Česká Republika	1	8	14	Nizozemsko	4	12	40
Dánsko	1	5	11	Polsko	6	16	66
Estonsko	1	1	5	Portugalsko	3	7	30
Finsko	2	5	20	Rakousko	3	9	35
Francie	9	27	100	Rumunsko	4	8	42
Irsko	1	2	8	Řecko	4	13	51
Itálie	5	21	107	Slovensko	1	4	8
Kypr	1	1	1	Slovinsko	1	1	12
Litva	1	1	10	Španělsko	7	19	59
Lotyšsko	1	1	6	Švédsko	3	8	21
Lucembursko	1	1	1	Velká Británie	12	37	133
Maďarsko	3	7	20	EU 27	97	271	1303

Zdroj: EUROSTAT, 2010; vlastní zpracování, 2013

Klasifikace NUTS poskytuje možnost relevantního srovnání regionů, které hraje důležitou statistickou roli a je nezbytné pro tvorbu dalších opatření a samotné politiky HSS. Slouží zároveň k přidělování finančních prostředků. Regiony totiž žádají o pomoc na úrovni NUTS jednotek.

Dílčí cíle v jednotlivých obdobích byly vždy přizpůsobeny hospodářským trendům a snažily se reagovat na globální socioekonomickou a ekologickou situaci. Současné programovací období 2006 - 2013 je založeno na dvou strategiích, které byly přijaty na začátku nového milénia. *Lisabonské strategie* z roku 2000, spolu se *strategií z Göteborgu* z roku 2001, které kladou důraz na politiku HSS, jako hlavní východisko pro růst zaměstnanosti. Velkou roli sehrało také velké východní rozšíření.

Prvním současným deklarovaným cílem Unie je *Konvergence*. Je zaměřen na nejméně rozvinuté regiony, které se snaží co nejrychleji socioekonomicky přiblížit zbytku Unie. Všechny finanční nástroje se orientují prioritně tímto směrem, investují do lidského kapitálu, rozvoje znalostí a kvality životního prostředí. Jádrem zájmu je podpora zaměstnanosti a ekonomický rozvoj. Podpora plyne do regionů NUTS 2, které nedosahují 75% průměru HDP⁸ Unie v *paritě kupní síly*⁹ (*Purchasing Power Parity, PPP*). Cíl *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* se soustředí na regiony, které nepatří do prvního cíle, snaží se posílit jejich konkurenceschopnost a soustřeďuje se primárně na podporu zaměstnanosti. Usiluje o vyšší dostupnost trhu práce jak pro pracovníky, tak pro zaměstnavatele. Investuje opět do hmotného i lidského kapitálu a snaží se o rovnost všech pracujících osob. Pomoc je pro úrovně NUTS 1 a NUTS 2, zvláště pak pro oblasti, které nesplňují podmínky pro zařazení do prvního cíle. Potřebu konvergence deklaruje poslední cíl - *Evropská územní spolupráce*. Zakládá se na kooperaci pohraničních regionů jednotlivých členských států v rámci posílení vnitřních vazeb Unie. Zahrnuty jsou regiony NUTS 3, které leží na hranicích a přímořské regiony v maximální vzájemné vzdálenosti 150 km.

Provádění regionální politiky je založeno na čtyřech základních a několika doplňkových principech, které byly zavedeny v roce 1988 reformou fondů a upřesněny Amsterodamskou smlouvou z roku 1999. Základní principy jsou:

---

⁸ Směrodatné jsou údaje konkrétního regionu z let 2000 - 2002, které se porovnávají ze současností.

⁹ Pro výpočet je nově směrodatná úroveň EU-25, čímž z cíle vypadly některé regiony, které dříve pomoc čerpaly, Těmto regionům je poskytována přechodná pomoc, aby mohly v konvergenci pokračovat.

- princip **koncentrace**, který mluví o dodržování komplexních Cílů, které byly pro dané období stanoveny. Prostředky musí být účelně využity na projektech, které mají pro užitek pro celou Unii. Všechny finanční nástroje se musí navzájem doplňovat, ale nesmí se vzájemně překrývat,
- úzce s ním souvisí princip **programování**, který se projevoval již před rokem 1988 u Regionálních rozvojových plánů (Boháčková a Hrabánková, 2009) a definuje potřebu dlouhodobých programů. Rozumí se jím proces, který na několika úrovních (definice, rozhodování, financování) usiluje o naplnění dlouhodobých celospolečenských cílů. Tato zásada je podmíněna stanovením jasného procesu provádění politiky HSS od původního vytvoření intervence ke konečnému příjemci pomoci. V závislosti na tomto principu je ujednocena délka programovacích období na 7 let,
- princip **partnerství**, jak napovídá název, podporuje spolupráci orgánů regionální politiky na všech úrovních provádění, zejména Komise a členských států. Vnitřní partnerství je reprezentováno mnohými státními a nestátními institucemi na všech stupních správy. Patří mezi ně subjekty státní moci, orgány veřejné společnosti, instituce životního prostředí nebo rovnoprávnosti občanů,
- posledním základním principem je **adicionality**, která je od roku 2007 samostatným principem. Před tímto programovacím obdobím byla součástí zásady partnerství. Doplnkovost předpokládá spolufinancování projektů. Evropské fondy nejsou náhradou národního rozpočtu, pouze doplněk veřejných výdajů. Tento doplněk je velice významný, nemá však plně zástupnou funkci. Velikost je dána jednotlivými cíli Unie, především Konvergencí.

Důležité v rámci politiky HSS jsou také doplňkové principy:

- princip **solidarity** hovoří o přispívání do společného rozpočtu. Na základě jiné hospodářské úrovně a bohatství členských států je určen objem prostředků, kterými přispívají do společného rozpočtu. Méně vyspělé státy se stávají čistými příjemci, kteří jsou dotováni bohatšími státy v roli čistých přispívatelů,
- princip **rozšířené (užší) spolupráce** bere v potaz fakt rozdílné vyspělosti členských států. Umožňuje hlubší integrační stupeň vyspělejšími státy, které díky tomuto principu nejsou bržděny méně rozvinutými státy. "Několikarychlostní Evropa" však může v budoucnu znesnadnit a přinést obtíže do celého kohezního procesu.

- **princip monitorování a vyhodnocování** průběžně sleduje a hodnotí všechny zavedené opatření politiky HSS. Kontroluje ostatní principy při poskytování finančních dotací. Hodnotí jak očekávané (ex-ante) přínosy projektů, tak již realizované dotace.

Evropská Unie vytváří nástroje regionální politiky tak, aby pomáhaly efektivně naplňovat její cíle. Nástroje jsou rozděleny do dvou skupin - čistě ekonomické a věcné. Ekonomické nástroje se dělí také na dvě skupiny:

- **makroekonomické**, které jsou omezeny suverenitou jednotlivých členských států a nejsou proto tak účinné, avšak Unie má snahu o další regulaci. Důležitou roli při regionálním přerozdělování v rámci státního rozpočtu hraje fiskální politika. Zaměřuje se na výdaje a systém daní. Monetární politika ovlivňuje prostřednictvím množství peněz a následně úrokových sazeb dostupnost úvěrů. Monetární oblast je dodnes stále z velké části v kompetenci členských států. Důležitým makroekonomickým nástrojem je systém cel a kvót,
- **mikroekonomické** nástroje se snaží docílit rovnoměrného rozmístění výrobních zdrojů. Prostřednictvím rekvalifikačních kurzů a migrační politiky je podporována relokační pracovní síly. Kapitál je relokován pomocí subvencí, investičních pobídek a dotací.

Věcné nástroje se snaží o zkvalitnění práce institucí prostřednictvím poradenských a informačních kampaní. EU tyto aktivity finančně zaštiťuje, aby nezatěžovala místní administrativní celky.

2.4 Finanční nástroje regionální politiky Evropské Unie

Výstupem regionální politiky je obecně realizace sociálních a materiálních projektů, které posilují vzájemnou konvergenci. Na realizaci jsou zapotřebí, mimo právního a institucionálního zastřešení, rovněž finanční prostředky. Přísun finančních prostředků zemím EU zajišťují strukturální fondy a Fond soudržnosti. Jsou určeny na řešení konkrétních problémů v rámci stanovených cílů regionální politiky Unie. Zdrojem jsou příspěvky všech členských států, jejichž velikost se odvíjí od hospodářské úrovně daného státu na základě principu solidarity. Tyto jsou poté Komisí přerozdělovány národním a regionálním institucím, na základě realizace projektů, které musí být v souladu s příslušnými stanovami. V současném programovacím období 2007 - 2013, jak uvádí tabulka 2.3, jsou ve strukturálních fondech

a CF alokovány zdroje v celkové výši 347,41 miliard Euro¹⁰. Konkrétně 282,855 miliard Euro v cíli Konvergence¹¹, 54,965 miliard Euro v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a zbylých 8,723 miliard Euro bylo vyčleněno pro cíl Evropská územní spolupráce (Evropská Rada, 2006). Tabulka 2.3 rovněž uvádí, jakými finančními nástroji jsou jednotlivé cíle financovány. Programovací období 2007 - 2013 výrazně zredukovalo počet fondů i nástrojů, což přispělo k zprůhlednění a zjednodušení systému finančních dotací.

Tabulka 2.3: Finanční nástroje a cíle 2007 - 2013 (v cenách roku 2006)

Fond	ERDF	ESF	CF	Celkem
Objem financí (mld. Euro)	201	76	70	347
Podíl na politice HSS	57,9%	21,9%	20,2%	
Financování cílů	CÍL 1			
	CÍL 2			
	CÍL 3			

Zdroj: EVROPSKÁ RADA, 2006; vlastní zpracování, 2013

2.4.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund, ERDF)

Největším strukturálním fondem, co do objemu zdrojů, je *Evropský fond pro regionální rozvoj*. Po založení v roce 1975 byl využíván velice neefektivně, postupem času se z něj stal nejdůležitější finanční nástroj regionální politiky. Napomáhá konvergenci zaostalých oblastí tím, že dotuje projekty na odstranění hospodářsko-sociálních nerovností. Podporuje zakládání a rozvoj malých a středních firem a infrastruktury. Místo pouhých dotací se koncentruje na rozvoj inovací, které dlouhodobě zvednou životní úroveň obyvatelstva.

Prvotním posláním ERDF v jeho začátcích bylo intervenovat v regionech, které měly být nejvíce postiženy zaváděním jednotného evropského vnitřního trhu včetně společné měny. Dotace byly, podle zásady doplňkovosti, podmíněny spolufinancováním ze strany jednotlivých států. Největším příjemcem byl zemědělský jih Itálie. V období do roku 1984 měl každý stát striktně vymezenou procentní účast na čerpání z celkového objemu fondu. Členské země však neměly přílišnou snahu důsledně využívat tento mechanismus. Změna nastala po reformě v roce 1988, kdy byl ERDF spojen s celospolečenskými cíly, především s podporou produktivních investic. Pod tímto pojmem se skrývaly zejména investice

¹⁰ V cenách z roku 2006.

¹¹ Z toho 69,578 miliard Euro pro Kohezní fond.

do rozvoje infrastruktury a vytvoření nových dlouhodobých pracovních příležitostí. Přiznávání podpory probíhalo na úrovni NUTS 2, už ne tedy na úrovni celého státu. Největším rozdílem však bylo spojení finančních kvót s cíly, ne s členskými státy, což vedlo k nutnosti předložit detailní plán projektu spolu s jeho reálným přínosem podle uvedených cílů Společenství. Vyplácení se značně zefektivnilo a zprůhlednilo. Spolu s redukcí priorit Společenství v programovém období 2000 - 2006 se musel částečně přeorientovat i ERDF. Byl nově zaměřen na cíl 1, konkrétně na regiony s opoždujícím se rozvojem a cíl 2, hospodářskou a sociální přestavbu oblastí postižených strukturálními problémy. Realizace probíhala opět na úrovni NUTS 2 a regionech soudržnosti NUTS 3. Maximální výše dotace byla stanovena na 75%, respektive 50% u druhé priority.

Dnes je ERDF již komplexním nástrojem, který si osvojily všechny členské země. Postihuje všechny tři současné Cíle EU. Stále je zaměřen na posilování konkurenceschopnosti a vytváření odpovídajícího počtu dlouhodobých pracovních míst. V programovacím období 2007 - 2013 jsou v ERDF alokovány prostředky ve výši 201 miliard Eur. Česká republika může celkově vyčerpat až 14,1 miliardy Eur¹² (Evropská Rada, 2006). Následující programovací období 2014 - 2020 zmenší objem finančních prostředků v ERDF na 183,3 miliard Euro¹³. Posláním bude opět snaha o zmenšení hospodářských rozdílů mezi regiony Unie a jejich socioekonomická soudržnost.

2.4.2 Evropský sociální fond (European Social Fund, ESF)

Lidským zdrojům se věnuje druhý nástroj strukturálních fondů - *Evropský sociální fond*. Je zaměřen na tzv. měkké projekty, které se týkají vzdělávání, poradenství a zaměstnanosti. Byl vytvořen samotným vznikem Společenství v roce 1957, kdy podporoval zaměstnanost a mobilitu pracujících, kteří se byli nuceni stěhovat za prací ze strukturálně postižených oblastí. Nedostatek však spočíval ve špatně vymezených právech Komise vybírat mezi projekty, a tak byly schváleny všechny, které splňovaly legislativní meze schválené Radou (Boháčková a Hrabánková, 2009). Efektivnost byla zvýšena až reformami během 70. let 20. století, kdy přestal být fond rozdělován na základě národních kritérií, ale podléhal jednotným schvalovacím pravidlům Společenství. Příjemci se navíc mohli stát nově i privátní žadatelé. ESF se nově orientoval nejen na stávající pracovníky, koncentroval se již na mladistvé a také skupiny občanů se sníženými možnostmi uplatnění na trhu práce - ženy, hendikepované a starší osoby. Další problémy v oblasti zaměstnanosti s sebou přineslo období

---

¹² Hodnoty pro programovací období 2007 - 2013 jsou uvedeny v cenách roku 2006.

¹³ V cenách roku 2011.

80. let 20. století, kdy společnost opouštěla tradiční odvětví a ve velké míře se rozvíjel sektor služeb a nových technologií. Byli zapotřebí vyškolení pracovníci a do popředí se dostalo odborné vzdělávání.

Rostoucí počet žádostí o pomoc dělal z ESF těžkopádný a zdlouhavý nástroj, který musel posuzovat každý projekt jednotlivě. Změnu přinesla komplexní reforma v roce 1988, která zavedla víceleté programy, na základě kterých byly lépe cíleny vynaložené prostředky. Během dalších let fungoval ESF konstantně, upřesňovány byly pouze Cíle jednotlivých programových období. Rozšíření poskytly později iniciativy a programy, které cílily konkrétně na určité skupiny znevýhodněných pracovníků a podporovaly mezistátní spolupráci v oblasti dozoru a výměny informací.

Moderní přístup ESF klade důraz na včasné vzdělávání budoucích pracovníků. Podporuje široký záběr kvalifikací, protože na trhu práce se mimo vysoké nezaměstnanosti vyskytuje také nedostatek kvalifikované pracovní síly (Hale, 2007). K zaškolování je potřeba odborný personál, který je také podporován z ESF. Vzdělávací systém zároveň spolupracuje s pracovním trhem, aby byl schopen pružně reagovat na jeho potřeby. Největším problémem soudobé politiky zaměstnanosti je výrazné stárnutí obyvatelstva, na které musí fond reagovat, spolu se začleněním stále přicházejících imigrantů.

Objemem je ESF menší než Evropský fond pro regionální rozvoj, pro současné podporné období 2007 - 2013 je v něm alokováno 75 miliard Euro, ze kterých může Česká Republika použít 3,8 miliardy (Evropská Rada, 2006). Pro následující období je stanoven minimální rozpočet ve výši 84 miliard Euro¹⁴ a ESF se bude nadále věnovat zaměstnanosti, celoživotnímu vzdělávání, sociální soudržnosti a dosahování cílů v rámci strategie Evropa 2020.

Zemědělství bylo vždy jedním z důležitých odvětví v rámci celého Společenství, proto vznikl v roce 1962 *Evropský zemědělský orientační a záruční fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund, EAGGF)*, který se snažil o modernizaci zemědělské výroby a financoval společnou zemědělskou politiku. Za společnou zemědělskou politiku¹⁵ odpovídala záruční sekce, která tvořila 95% zdrojů fondu. Orientační část zbylými 5% podporovala regionální politiku v zaostalých venkovských oblastech. Zaměřovala se na investice do holdingů, které v rámci zvýšení konkurenceschopnosti sdružovaly menší farmáře, vzdělávací programy lesníků a zemědělských pracovníků, podporu ekologické

---

¹⁴ V cenách roku 2011.

¹⁵ Dnes je již zemědělská politika politikou sdílenou s členskými státy.

výroby a agroturistiku. Do skupiny strukturálních fondů patřil ještě před rokem 2007 *Finanční nástroj pro podporu rybolovu* (*Financial Instrument for Fisheries Guidance*, FIFG), který usiloval o udržitelnost tohoto odvětví a jeho další rozvoj. Měl za úkol podporovat prosazení rybářských výrobků na trhu a rozvoj oblastí závislých na rybolovu. V současném programovacím období 2007 - 2013 fondy EAGGF a FIFG již nefigurují, transformovaly se v nové nástroje regionální politiky a byly vyjmuty ze strukturálních fondů.

Rybolovná politika má vytvořený *Evropský rybářský fond* (*European Fisheries Fund*, EFF), ze kterého nyní plynou prostředky do vnitrozemského i mořského rybolovu. Zároveň dbá o sociální kohezi obyvatel v tomto odvětví a podporuje ochranu životního prostředí, které úzce souvisí s rybolovem. Změnou prošel také EAGGF, ze kterého vzešly dva zcela nové fondy - *Evropský zemědělský záruční fond* (*European Agricultural Guarantee Fund*, EAGF) a *Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova* (*European Agricultural Fund for Rural Development*, EAFRD). V jejich kompetenci je kompenzovat vývozy plodin do třetích zemí, provádět platby spojené se společnou zemědělskou politikou, zlepšovat konkurenceschopnost zemědělců a lesníků a zvyšovat kvalitu života ve venkovských oblastech spolu s ochranou životního prostředí.

Velmi důležitým nástrojem, který také stojí mimo skupinu strukturálních fondů, je *Kohezní fond*, jehož posláním je opět posilování hospodářské a sociální soudržnosti Společenství (Evropská rada, 1994). Vznikl v roce 1994 na základě Maastrichtské smlouvy za účelem financování tzv. velkých projektů v oblasti životního prostředí a dopravní infrastruktury. Velkými projekty jsou myšleny investiční akce s velkou finanční náročností. Minimální hodnota projektu je v současném podpůrném období stanovena na 25 milionů Euro, v oblasti životního prostředí, a 50 milionů Euro v dopravní sféře. Aby mohla země čerpat z Fondu soudržnosti, nesmí její *hrubý domácí produkt* (HDP) na obyvatele ve *standardu kupní síly* (*Purchasing power standard*, PPS) překročit 90% průměru Unie a musí udržovat stabilní schodek veřejných financí. Dotace se nikdy nesmí krýt se strukturálními fondy. Celkový objem financí pro programovací období 2007 - 2013 je stanoven na 70 miliard Euro¹⁶ a pro následující programovací období 2014 - 2020 na 68,7 miliardy Euro¹⁷.

Posledním nástrojem je *Fond solidarity* (*European Union Solidarity Fund*, EUSF). O finanční podporu z EUSF se žádá operativně, je určen pro okamžitou pomoc členským

---

¹⁶ V cenách roku 2006.

¹⁷ V cenách roku 2011.

státům, které byly zasaženy nepříznivými živly. Poskytuje postiženým obyvatelům Unie náhradní ubytování a zajišťuje nezbytné opravy poškozené infrastruktury. Nárok na prostředky má stát zejména v případě, když živelná pohroma ohrožuje životní prostředí nebo hospodářství dané oblasti. Škoda musí přesáhnout 3 miliardy Euro¹⁸ nebo 0,6% HDP zasaženého státu.

Finanční nástroje představují výraznou pomoc, zejména pro nově přistoupivší a méně vyspělé státy Evropské Unie. Využívání je stále efektivnější a každým rokem se zvyšuje objem prostředků, které z nich lze čerpat. Přesto se objevují problémy s čerpáním peněz v závislosti na špatné kontrole a následném auditu ze strany národních institucí. Projekty, které neprojdou auditem evropských úřadů, nedostanou vyplaceny finanční prostředky EU a pokrytí musí zajistit členský stát z národního rozpočtu. Nevyplacení dotačních titulů bývá také následkem zjištění korupčního jednání ze strany státních či soukromých subjektů, které se podílí na některé z fází realizace projektu.

Navzdory faktu, že celá politika Hospodářské a sociální soudržnosti bude v příštím programovacím období 2014 - 2020 disponovat menším objemem finančních prostředků, bude opět velmi významným činitelem v rámci celého rozpočtu Evropské Unie. Přispěje velkým dílem k celoevropskému regionálnímu rozvoji, zvýšení konkurenceschopnosti a úrovně občanů Unie.

---

¹⁸ V cenách roku 2002.

základní úroveň pro výpočet ukazatele HDP na obyvatele, který je východiskem pro přidělování finančních prostředků ze strukturální pomoci EU. Současné programové období 2007 - 2013 je prvním, ve kterém má každý region soudržnosti svůj vlastní operační program (MMR ČR, 2007), který se koncentruje na specifické problémy regionu.

Tabulka 3.1: NUTS Česká Republika

Kód	Úroveň			
	NUTS 0	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3
CZ	Česká Republika			
CZ0		Území ČR		
CZ01			Praha	
CZ010				Hlavní město Praha
CZ02			Střední Čechy	
CZ020				Středočeský kraj
CZ03			Jihozápad	
CZ031				Jihočeský kraj
CZ032				Plzeňský kraj
CZ04			Severozápad	
CZ041				Karlovarský kraj
CZ042				Ústecký kraj
CZ05			Severovýchod	
CZ051				Liberecký kraj
CZ052				Královehradecký kraj
CZ053				Pardubický kraj
CZ06			Jihovýchod	
CZ063				Kraj Vysočina
CZ064				Jihomoravský kraj
CZ07			Střední Morava	
CZ071				Olomoucký kraj
CZ072				Zlínský kraj
CZ08			Moravskoslezsko	
CZ080				Moravskoslezský kraj
Celkem	1	1	8	14

Zdroj: EUROSTAT, 2006; vlastní zpracování, 2013

3.1 Rámec strukturální pomoci Evropské Unie v České republice v programovacím období 2007 - 2013

Strukturální pomoc Evropské Unie je podmíněna vypracováním strategických dokumentů. Každý členský stát, pokud má čerpat evropské finanční zdroje, musí vytvořit koncepci využití strukturálních fondů. Hlavními dokumenty současného programovacího období jsou *Národní strategický referenční rámec* (NSRR) a *Národní rozvojový plán* (NRP). Oba tyto dokumenty musí korespondovat s hlavními cíli definovanými Evropskou Unií zveřejněnými ve *Strategických obecných zásadách Společenství* (*Community Strategic Guidelines*, CSG)²⁰ pro politiku HSS v současném programovacím období 2007 - 2013. Jedná se o doporučení, jakým směrem se mají členské státy ubírat při čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

3.1.1 Národní rozvojový plán (NRP)

Důležitým dokumentem, pro získání strukturální pomoci EU, je *Národní rozvojový plán*, který definuje pravidla pro čerpání pomoci a celkovou regionální strategii země. Implementuje celoevropské cíle na českou národní hospodářskou politiku, podrobně je rozpracovává a popisuje konkrétní realizaci. Dokument NRP je rozdělen do šesti kapitol, přičemž **první kapitola** nejprve analyzuje současnou situaci z makroekonomického a následně regionálního pohledu. Prezентuje také výsledky dosavadního provádění regionální politiky ve spolupráci s EU. **Druhá kapitola** obsahuje SWOT analýzu hospodářského prostředí ČR. **Třetí kapitola** nastiňuje budoucí strategii pro programovací období 2007 - 2013. Mimo globálních a strategických cílů jsou vytyčeny také *prioritní osy* - základní oblasti rozvoje pro specifické cíle. **Čtvrtá kapitola** rozpracovává zaměření již konkrétních *operačních programů* a v předposlední části jsou podle nich rozloženy finanční zdroje. Závěr je věnován řízení a koordinaci české politiky soudržnosti, včetně následného monitorování. **Globálním cílem pro Českou Republiku** je podle ministerstva pro místní rozvoj (MMR 2006, s. 129): *"Přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede*

---

²⁰ CSG byly vytvořeny Evropskou komisí v roce 2005 za účelem vytyčení celoevropských cílů pro politiku HSS v programovacím období 2007 - 2013. Následně je potvrdil Evropský parlament spolu s Radou EU, která ho v červenci roku 2006 s konečnou platností přijala (Marek a Kantor, 2009).

ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva." Globální cíl je naplňován pomocí čtyř specifických cílů:

- konkurenceschopná česká ekonomika,
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost,
- atraktivní prostředí,
- vyvážený rozvoj území (MMR, 2006).

3.1.2 Národní strategický referenční rámec (NSRR)

Národní strategický referenční rámec je strategie vytvořená na základě Národního rozvojového plánu, kterou česká Republika předkládá orgánům EU ke schválení, které je podmínkou následného čerpání finančních zdrojů ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Český NSRR byl schválen Evropskou komisí 27. července 2007 jako poslední ze všech států EU. Určuje priority České republiky ve využívání finančních prostředků EU a popisuje jejich implementaci. Musí reflektovat legislativu EU, která definuje jeho pevnou strukturu. Základem je analýza národní strategie provádění regionální politiky, zamýšlené programy podpory, alokace finančních prostředků a celkové administrativní zastřešení vyplacení dotací. Dokument je rozdělen za dva celky - **strategickou a operační část**. Strategická část vychází z národního rozvojového plánu a specifikuje implementaci základních cílů EU v českém prostředí. Operační část rozpracovává jednotlivé operační programy.

3.1.3 Operační programy (OP)

Samotné čerpání finančních zdrojů je realizováno prostřednictvím *operačních programů*, které jsou pro koncového žadatele nejdůležitějším dokumentem. Obsahují finanční a technickou podporu zaměřenou na konkrétní oblast či region (MMR, 2007). Podrobně popisují cíle České republiky v programovacím období 2007 - 2013 a typy projektů, které mohou být dotovány ze zdrojů EU. V operačních programech lze také nalézt specifika žadatelů, kteří jsou oprávněni k čerpání prostředků. Celkový počet dvaceti čtyř²¹ OP je rozdělen pod celoevropské cíle současného programovacího období 2007 - 2013, jak uvádí tabulka 3.2. V rámci cíle *Konvergence* jsou rozlišeny tematické a regionální OP. Tematické programy zaměřují svou pomoc na konkrétní oblasti, regionální jsou vytvořeny na míru jednotlivým regionům soudržnosti NUTS 2. Výjimku tvoří hlavní město Praha, které má dva

---

²¹ Bez pokračujících iniciativ z programovacího období 2000 - 2006 INTERACT II a ESPON II, které jsou součástí cíle Evropská územní spolupráce. Některé zdroje tyto iniciativy přiřazují ke klasickým OP, a tudíž počítají se skupinou 26 operačních programů.

operační programy, které jsou součástí cíle *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost*. Poslední skupina OP patří pod cíl *Evropská územní spolupráce* a věnuje se přeshraniční regionální spolupráci se sousedními státy České Republiky.

Tabulka 3.2: Operační programy ČR v programovacím období 2007 - 2013

Cíl	Operační program	Zaměření
<i>Konvergence</i>	OP Doprava OP Lidské zdroje a zaměstnanost OP Podnikání a inovace OP Technická pomoc OP Výzkum a vývoj pro inovace OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost OP Životní prostředí Integrovaný operační program	Tematické
	ROP NUTS II Střední Čechy ROP NUTS II Jihozápad ROP NUTS II Severozápad ROP NUTS II Severovýchod ROP NUTS II Jihovýchod ROP NUTS II Střední Morava ROP NUTS II Moravskoslezsko	Regionální
<i>Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost</i>	OP Praha Konkurenceschopnost OP Praha Adaptabilita	
<i>Evropská územní spolupráce</i>	OP Mezuregionální spolupráce OP Nadnárodní spolupráce OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	

Zdroj: MMR, 2007; vlastní zpracování, 2013

3.1.4 Operační programy cíle Konvergence

Tematické operační programy

Tematické, někdy též nazývané *sektorové, operační programy* jsou vytvořeny na základě NRP a dotýkají se vždy konkrétní oblasti podpory. Řídícími orgány jsou jednotlivá ministerstva ČR v závislosti na zaměření programu. Samotné rozdělování financí a pomoc s přípravou projektů mají na starosti zprostředkující orgány, které mají pověření od orgánů

řídících. Tematicky zaměřených operačních programů je v ČR celkem 8. Následující tabulka 3.3 přiřazuje jednotlivým OP jejich řídicí a zprostředkující orgány, včetně finanční alokace a jejím podílu na celkovém finančním obnosu²² pro cíl Konvergence programovacího období 2007 - 2013. Zbýlých 18% finančních prostředků je vyčleněno na regionální operační programy.

Tabulka 3.3: Tematické operační programy - finanční prostředky 2007 - 2013

Operační program	Řídicí orgán	Zprostředkující orgán	Finanční alokace		%
			EU (mil. EUR)	ČR (mil. EUR)	
<i>Doprava</i>	Ministerstvo dopravy	Státní fond dopravní infrastruktury	5 774	1 018	22,25
<i>Lidské zdroje a zaměstnanost</i>	Ministerstvo práce a sociálních věcí	MPSV - Odbor implementace fondů EU	1 837	319	7
<i>Podnikání a inovace</i>	Ministerstvo průmyslu a obchodu	Agentura CzechInvest	3 041	536	11,75
<i>Výzkum a vývoj pro inovace</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	MŠMT - Odbor implementace fondů EU	2 070	365	8
<i>Vzdělávání pro konkurenceschopnost</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Kraje ČR	1 828	322	7
<i>Životní prostředí</i>	Ministerstvo životního prostředí	Státní fond životního prostředí	4 917	868	19
<i>Integrovaný operační program</i>	Ministerstvo pro místní rozvoj	Ministerstvo vnitra	1 535	274	6
<i>Technická pomoc</i>	Ministerstvo pro místní rozvoj	Centrum pro regionální rozvoj	247	43	1
Celkem			21 239	3 754	82

Zdroj: MMR, 2007; vlastní zpracování, 2013

OP Doprava (OP D)

Česká republika má velmi strategickou zeměpisnou polohu v centru Evropy, leží na pomyslné hranici mezi Východem a Západem, a funguje tudíž jako tranzitní země. Má velký potenciál právě v oblasti dopravy v důsledku celoevropské globalizace. Pokud má však fungovat jako jedna z hlavních tranzitních zemí, je třeba vybudovat kvalitní dopravní infrastrukturu. Bezproblémová dostupnost lokalit hraje také významnou roli v rozhodování potencionálních investorů, zda budou v české Republice budovat své firmy nebo jejich

²² Pro cíl Konvergence je celkem vyčleněno 25,89 miliard EUR v běžných cenách.

pobočky. Tuto oblast pomáhá řešit operační program Doprava, který je úzce navázán na *Transevropské dopravní síť (Trans-European Transport Networks, TEN-T)*. Podporuje všechny typy dopravy, které pomohou zlepšit dopravní síť v Evropě a pomohou tak lepšímu pohybu výrobních faktorů. Velká pozornost je soustředěna na prodlužování a zkvalitňování dálnic a železničních koridorů s návazností na nákladní dopravu. Prostředky však plynou i mimo TEN-T do čistě národní infrastruktury, zejména silničních komunikací a sítě metra v Praze. Všechny projekty jsou zastřešeny ministerstvem dopravy, které zároveň dbá na racionální rozvoj dopravní infrastruktury, který je šetrný k životnímu prostředí. OP Doprava disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 5,774 miliardy EUR ze zdrojů Unie a 1,018 mld. EUR²³ z rozpočtu ČR (Ministerstvo dopravy, 2007).

OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)

Česká Republika se snaží prostřednictvím tohoto programu dosáhnout průměru zaměstnanosti patnácti nejvyspělejších států Unie. OP LZZ podporuje zejména dodatečné zvyšování kvalifikace stávajících pracovníků, začleňování sociálně zavržených občanů do pracovního procesu a prevenci nezaměstnanosti. Program je víceúčelový, spadá pod dva unijní cíle - Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, snaží se o celonárodní působení, včetně hlavního města Prahy. OP LZZ disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 1,837 miliardy EUR ze zdrojů Unie a 319 milionů EUR⁵ z rozpočtu ČR (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2007).

OP Podnikání a inovace (OP PI)

Velký důraz je v České Republice kladen na malé a střední podnikání, které je důležitým článkem v hospodářském procesu. OP PI se snaží podpořit konkurenceschopnost českého průmyslu a služeb, aby se Česká Republika v těchto oblastech vyrovnala nejvyspělejšími zemím EU (Chvojková a Květoň, 2007). Dotace plynou na zavádění moderních technologií do výrobního procesu, vznik nových firem prostřednictvím výhodných úvěrů a zkvalitnění celého podnikatelského prostředí. Zavedením nových informačních technologií ČR dosáhne větší atraktivity také pro zahraniční investory. OP LZZ disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 3,041 miliardy

---

²³ V běžných cenách.

EUR ze zdrojů Unie a 536 milionů EUR⁵ z rozpočtu ČR (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2008).

OP Výzkum a vývoj pro inovace (OP VVI)

Prostřednictvím OP VVI je realizována finanční pomoc na další posílení konkurenceschopnosti českého prostředí, tentokrát na základě podpory existence výzkumných a proinovačních center českých vysokých škol. Program motivuje ke vzniku nových a rozšíření kapacit stávajících vědeckovýzkumných center. OP VVI disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 2,070 miliardy EUR ze zdrojů Unie a 365 milionů EUR⁵ z rozpočtu ČR (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2008).

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)

Jedním z hlavních motorů konkurenceschopného státu je kvalifikovaná pracovní síla. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost podporuje základní a terciární vzdělání, aby Česká Republika vychovávala vzdělané pracovníky, kteří se následně mohou účastnit celoživotních vzdělávacích kurzů financovaných také z OP VK. OP VK disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 1,828 miliardy EUR ze zdrojů Unie a 322 milionů EUR²⁴ z rozpočtu ČR (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007).

OP Životní prostředí (OP ŽP)

Ekologická politika dnes nabývá na významu a je jedním z faktorů udržitelného rozvoje. OP ŽP poskytuje dotace za zlepšení kvality krajinné sféry v České republice, která přispívá nejen k vyššímu životnímu standardu, ovlivňuje zdraví obyvatelstva, ale příznivé ekologické podmínky lákají také investory. Program podporuje projekty ekologických organizací na zlepšení stavu přírody obecně, zamezení povodní, efektivnější využití energií a zlepšení celonárodního povědomí v otázkách ekologie. OP ŽP disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 4,917 miliardy EUR ze zdrojů Unie a 868 milionů EUR⁶ z rozpočtu ČR (Ministerstvo životního prostředí, 2008).

Integrovaný operační program (IOP)

Komplexní koncepci operačních, a také regionálních, programů odráží Integrovaný operační program. Postihuje nadregionální a národní rozměr všech OP s cílem zefektivnit

---

²⁴ V běžných cenách.

fungování veřejné zprávy a veřejných služeb, což přispěje ke zkvalitnění života obyvatel a podpoří celkový socioekonomický růst České Republiky. Snaží se vyrovnat rozdíly vzniklé po roce 1990, kdy se většina ekonomických aktivit soustřeďovala na území hlavního města Prahy (MMR, 2006). IOP disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 1,553 miliardy EUR ze zdrojů Unie a 274 milionů EUR⁶ z rozpočtu ČR (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007).

OP Technická pomoc (OP TP)

Operační program Technická pomoc je svým zaměřením dosti specifický. Vznikl jako nástroj na podporu zvýšení kvality centrálního řízení ostatních programů spolufinancovaných z EU v České Republice. Jeho cílem je zvýšit úroveň koordinace a monitoringu vyplácení finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Snaží se o zvýšení publicity evropských dotací a absorpční kapacity českých úřadů²⁵. Finanční alokace tohoto operačního programu je ve srovnání s ostatními pochopitelně menší, dosahuje pro programovací období 2007 - 2013 celkem 247 milionů EUR ze zdrojů Unie a 43 mil. EUR²⁶ z rozpočtu ČR (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007).

Regionální operační programy (ROP)

Specifické problémy jednotlivých regionů soudržnosti v České Republice řeší *Regionální operační programy*. Mají za cíl soustředit se na potenciál daného území a využít ho co nejlépe pro socioekonomický rozvoj regionu. Každý ROP je spravován *Regionální radou* (RR), která vystupuje jako řídicí orgán. Regionálních operačních programů je celkem 7, pro každý region NUTS 2 jeden. Výjimku tvoří hlavní město Praha, které nesplňuje podmínky pro zařazení do cíle *Konvergence*. Jeho HDP na obyvatele v PPS v letech 2000 - 2002 překračovalo 75% průměru společenství²⁷. Hlavním cílem všech ROP je **zvyšovat celkovou konkurenceschopnost České Republiky** jako celku, zvyšovat atraktivitu jejího území pro zahraniční investory a zlepšovat životní úroveň obyvatelstva. Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé ROP udává tabulka 3.4. Všechny dotace Unie pro tyto programy plynou z fondu ERDF. Celková alokace pro programovací období 2007 - 2013 činí 4,66 miliard EUR z unijních prostředků a 822,2 milionů EUR⁸ z národního rozpočtu (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007).

²⁵ Maximální počet projektů, které jsou pověřené orgány schopny za daný časový úsek vyřídit.

²⁶ V běžných cenách.

²⁷ V roce 2000 dosahovalo 139%, v roce 2001 148% a v roce 2002 151% (EUROSTAT, 2010)

Tabulka 3.4: Regionální operační programy - finanční prostředky 2007 - 2013

ROP	Příspěvek EU (mil. EUR)	Národní zdroje (mil. EUR)	%
<i>ROP NUTS II Střední Čechy</i>	559,1	98,7	12
<i>ROP NUTS II Jihozápad</i>	619,7	109,4	13,3
<i>ROP NUTS II Severozápad</i>	745,9	131,6	16,01
<i>ROP NUTS II Severovýchod</i>	656,5	115,8	14,09
<i>ROP NUTS II Jihovýchod</i>	704,4	124,3	15,12
<i>ROP NUTS II Střední Morava</i>	657,4	116	14,11
<i>ROP NUTS II Moravskoslezsko</i>	716,1 ²⁸	126,4	15,37
Celkem	4 659,1	822,2	100

Zdroj: MMR, 2007; vlastní zpracování, 2013

3.1.5 Operační programy cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Hlavní město České Republiky, Praha, je jedním z hospodářsky nejvyspělejších regionů v Evropské Unii. Jako jediný region v ČR nesplňuje požadavek na úroveň HDP pod 75% průměru Unie, nemůže být proto zařazen do cíle Konvergence (Marek a Kantor, 2009). Pro Prahu byly vytvořeny dva speciální operační programy v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Na financování se podílí fondy ESF a ERDF. Celková alokace pro programovací období 2007 - 2013 byla původně stanovena na 419,1 milionů EUR z rozpočtu Unie, došlo však k přerozdělení mezi cíli Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, finální výše prostředků je stanovena na 343,2 milionů EUR²⁹ (Hlavní město Praha, 2007). Řízení spadá přímo pod magistrát hlavního města Prahy a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Cílem obou programů je růst konkurenceschopnosti, dopravní dostupnosti a rozvoj trhu práce, včetně začleňování sociálně vyloučených skupin obyvatel.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost (OP PK)

Posilování konkurenceschopnosti NUTS 2 regionu Praha je realizováno prostřednictvím nástroje stojícího mimo Regionální operační programy. Je vytvořen na míru české metropoli a snaží se o prolomení rozvojových omezení. Koncentruje se na rozvoj dopravních a telekomunikačních sítí a zkvalitnění životního prostředí. Snaží se komplexně zatraktivnit

²⁸ Původní údaj z roku 2007, v roce 2011 byla celková alokace navýšena na 732,27 milionů EUR

²⁹ V běžných cenách.

hlavní město pro jeho obyvatele a také pro potencionální investory. OP PK disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky z fondu ERDF ve výši 234,9 milionů EUR ze zdrojů Unie a 41,5 milionů EUR³⁰ z rozpočtu ČR (Hlavní město Praha, 2007).

Operační program Praha - Adaptabilita (OP PA)

Druhý operační program hlavního města Prahy, Adaptabilita, je zaměřen na socioekonomický rozvoj v oblasti lidských zdrojů. Snaží se motivovat zaměstnavatele zvyšovat množství pracovních míst v regionu, přičemž důraz je kladen také na pracovní posty pro znevýhodněné občany. Program podporuje vzdělanost osob, které jsou do pracovního procesu již zapojeny a zvyšuje tak konkurenceschopnost Prahy s cílem zvýšení významu Prahy v celém regionu střední Evropy. OP PA disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky z fondu ESF ve výši 108,4 milionů EUR ze zdrojů Unie a 19,1 milionů EUR³¹ z rozpočtu ČR (Hlavní město Praha, 2007).

3.1.6 Operační programy cíle Evropská územní spolupráce

Evropská Unie proklamuje, že celoevropský rozvoj má prioritu nad rozvojem v čistě národním měřítku a moderní Evropa musí být vnitřně co nejvíce homogenní, aby byla vůči třetím zemím konkurenceschopná (Komise, 1973). Hranice členských států nesmí být překážkou v integračních a regionálních procesech, naopak **měly by stimulovat sbližování kultur a mentalit**. Meziregionální a nadnárodní spolupráci podporují operační programy z cíle *Evropské územní spolupráce*. Hlavními pilíři je podpora informační společnosti a spolupráce na poli vědy a výzkumu. Evropská územní spolupráce také usiluje o zlepšení životního prostředí a racionální využívání vodních zdrojů. Přehled operačních programů a finanční alokaci na programovací období 2007 - 2013 zobrazuje tabulka 3.5.

---

³⁰ V běžných cenách.

³¹ V běžných cenách.

Tabulka 3.5: Operační programy evropské územní spolupráce - finanční prostředky 2007 - 2013

Operační program	Zdroje EU (mil. EUR)	Zdroje ČR (mil. EUR)	%
<i>OP Mezuregionální spolupráce</i>	321,3 ³²	3	35
<i>OP Nadnárodní spolupráce</i>	245,47 ³³	37,46	26,72
<i>OP přeshraniční spolupráce</i>	351,6	20,6	38,28
Celkem	918,37	61,06	100

Zdroj: MMR, 2007; vlastní zpracování, 2013

OP Mezuregionální spolupráce

Iniciativa *INTERREG IIIC* se v programovacím období 2000 - 2006 zaměřovala na zefektivnění meziregionálních politik prostřednictvím výměny informací o socioekonomických problémech. V současném programovacím období na ni navazuje operační program *Mezuregionální spolupráce*, který podporuje aktivní spolupráci regionálních a místních subjektů celé Unie, spolu s Norskem a Švýcarskem, za účelem koordinace nástrojů regionální politiky, která povede k dalšímu rozvoji. OP Mezinárodní spolupráce disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 321,3 milionů EUR. Rozpočet České republiky se podílí 3 miliony EUR³⁴ (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007).

OP Nadnárodní spolupráce

Evropa a její přidružená území jsou v rámci operačního programu *Nadnárodní spolupráce* rozdělena do 13 nadnárodních zón³⁵ (Komise, 2007). Česká republika spadá do zóny Střední Evropa, spolu s částí Německa, částí Itálie, Polskem, Rakouskem, Slovenskem, Maďarskem, Slovinskem a Ukrajinou, nečlenským státem EU. Operační program podporuje neinvestiční projekty v oblasti znalostní ekonomiky a kvality životního prostředí, které mají vliv v celém regionu výše vyjmenovaných zemí a ovlivňují celé současné programovací období 2007 - 2013. OP Nadnárodní spolupráce disponuje v současném programovém období 2007 - 2013 finančními prostředky ve výši 245,47 milionů EUR. Rozpočet České republiky se podílí 37,46 miliony EUR³⁶ (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007).

³² Pro všechny členské státy EU, Norsko a Švýcarsko. V celkové částce je zahrnut také příspěvek nečlenských zemí.

³³ Pro Středoevropský prostor

³⁴ V běžných cenách.

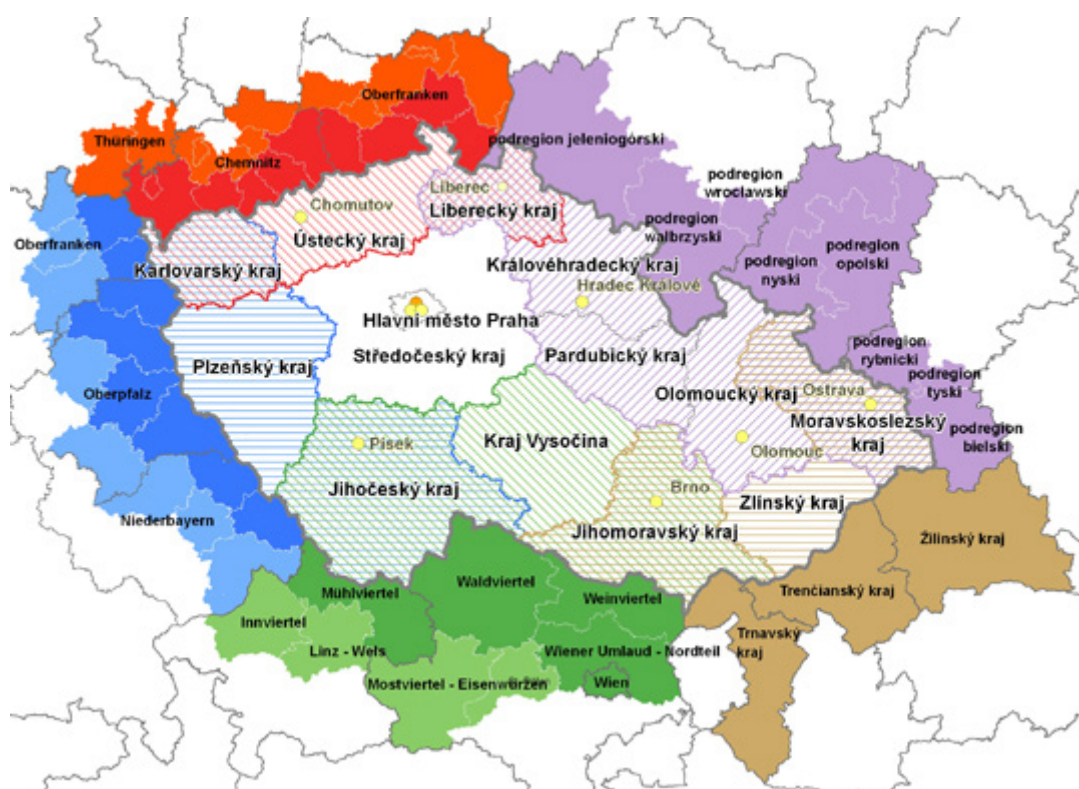
³⁵ Severní periferie, Baltské moře, Severozápadní Evropa, Severní moře, Atlantské pobřeží, Alpský prostor, Střední Evropa, Jihozápadní Evropa, Středomoří, Jihovýchodní Evropa, Karibská oblast, Azory-Madeira-Kanárské ostrovy, Indický oceán

³⁶ V běžných cenách.

Operační programy přeshraniční spolupráce

Česká republika participuje na pěti bilaterálních operačních programech, které mají přeshraniční působnost. Snaží se odstraňovat přetrvávající pohraniční bariéry a posilovat socioekonomickou integraci se sousedními státy. Společnými znaky přeshraničních programů jsou posilování kulturních vztahů, společná politika ochrany životního prostředí, flexibilní trh práce a rozvoj turismu v pohraničních oblastech. Přeshraniční spolupráce probíhá po celé délce českých hranic, zapojeny jsou všechny pohraniční regiony NUTS 3, viz obrázek 3.2. Pomoc nemůže čerpat pouze Středočeský kraj a Hlavní město Praha.

Obrázek 3.2: Přeshraniční spolupráce

Zdroj: CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ, 2009

Na obrázku 3.2 lze vidět, že některé regiony NUTS 3³⁷ spolupracují v rámci přeshraniční spolupráce najednou se dvěma státy EU. Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé operační programy přeshraniční spolupráce udává tabulka 3.6. Veškeré finanční dotace Unie pro tyto programy plynou z fondu ERDF. Celková alokace pro programovací období 2007 - 2013 činí

³⁷ Moravskoslezský kraj (Polsko a Slovensko), Jihomoravský kraj (Slovensko a Rakousko), Jihočeský kraj (Rakousko a Německo) a Liberecký kraj (Německo a Polsko).

351,6 milionů EUR z unijních prostředků a 20,7 milionů EUR³⁸ z národního rozpočtu (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2007).

Tabulka 3.6: Operační programy přeshraniční spolupráce - finanční prostředky 2007 - 2013

Operační program	Příspěvek EU (mil. EUR)	Národní zdroje (mil. EUR)	%
<i>OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko</i>	55	3,2	15,64
<i>OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko</i>	67,2	4	19,11
<i>OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko</i>	103,7	6,1	29,49
<i>OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko</i>	56,6	3,3	16,1
<i>OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko</i>	69,1	4,1	19,65
Celkem	351,6	20,7	100

Zdroj: MMR, 2007; vlastní zpracování, 2013

Do cíle Evropská územní spolupráce spadají ještě dva programy, které jsou pokračováním iniciativ z minulého programovacího období 2000 - 2006.

INTERACT II

Program INTERACT II navazuje na snahu sbližovat pohraniční regiony, kterou Společenství vyvíjí již od roku 1990, kdy vznikla iniciativa *INTERREG*. Postupem času prošla vývojem a výsledkem je program, který se koncentruje na přeshraniční rozvoj služeb a technickou pomoc při řešení společných problémů sousedících regionů. Z ERDF můžou čerpat prostředky země, které doloží, že jejich projekt má přeshraniční působnost a na jeho řešení se podílí³⁹ spolu se sousedním členským státem Unie (Marek a Kantor).

ESPON II (European Spatial Planning Observation Network)

Evropská Unie trpěla nedostatkem relevantních dat v územním plánování pohraničních regionů členských států, proto založila program, který sbírá a analyzuje data o rozvojových trendech v EU, Norku a Švýcarsku. Vytváří podklady pro strategická rozhodování na politické úrovni.

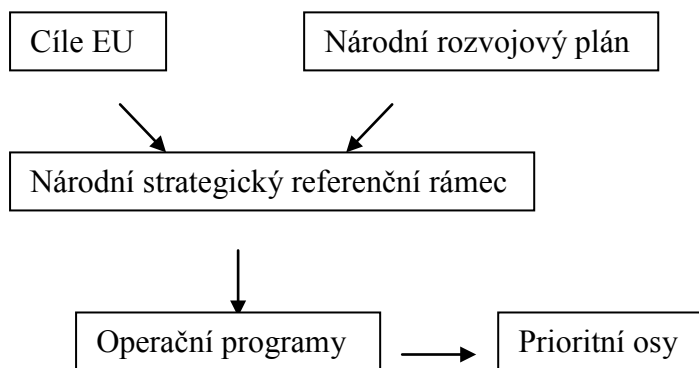
Celková implementace strukturální pomoci v České republice pro programovací období 2007 - 2013, jak je naznačena na obrázku 3.3, je včetně všech svých programových dokumentů jedna z nejsložitějších v celé Evropské Unii. Realizaci projektů ztěžuje byrokracie a nenapomáhá jí ani častá neznalost pracovníků na příslušných orgánech. Dohromady tyto faktory často odradí některé žadatele a investory. Racionalizace a zjednodušení nástrojů

³⁸ V běžných cenách.

³⁹ Společnou přípravou, personálním obsazením, realizací a financováním.

strukturální pomoci je jednou z priorit institucí po celé Evropě. Přes všechny obtíže představují finanční nástroje EU obrovskou pomoc při realizaci politiky HSS a celkovém rozvoji nejen České Republiky.

Obrázek 3.3: Hierarchie strategických dokumentů v ČR

Zdroj: IREAS, 2007; vlastní zpracování, 2013

3.2 Charakteristika Regionálního operačního programu Moravskoslezsko

Druhým největším Regionálním operačním programem⁴⁰ v České republice, za ROP Severozápad, je ROP Moravskoslezsko. Disponuje v současném programovacím období 2007 - 2013 finančními prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj v celkové výši 732,27 milionů EUR⁴¹, což tvoří více než 15% objemu celkových prostředků na regionální operační programy. Celý objem financí spadá pod evropský cíl Konvergence, který podporuje socioekonomický rozvoj zaostalých regionů s HDP pod 75% průměru EU. Projektové žádosti na přidělení dotace mohou podávat veřejné, neziskové a podnikatelské subjekty z Moravskoslezského kraje, který je totožný s regionem soudržnosti Moravskoslezsko. Řízení a přerozdělování operačního programu zajišťuje *Regionální rada (RR) regionu soudržnosti Moravskoslezsko*.

Tvorbu regionálního operačního programu doporučila vláda ČR krajům v únoru roku 2006 svým usnesením (Vláda ČR, 2006). Následně byla vytvořena pracovní skupina, která pracovala na konkrétním návrhu ROP. Zastoupen byl v rámci principu partnerství kraj, města z regionu, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí, vysoké školy, nestátní a další organizace. Návrh ROP Moravskoslezsko reflektoval Strategické obecné zásady Společenství a nařízení o strukturálních fondech a Fondu soudržnosti pro programovací období 2007 - 2013. Struktura dokumentu odpovídala celoevropským požadavkům. Nejprve byla vytvořena

⁴⁰ Objemem financí.

⁴¹ V běžných cenách.

socioekonomická studie současného stavu regionu⁴². Na základě analýzy byla vytvořena strategie na programovací období 2007 - 2013 a v další části byly podrobně rozpracovány prioritní osy. Čtvrtá část rozpracovávala kompletní realizaci projektů, přičemž další kapitola vymezovala maximální výši finančních prostředků, které budou moci být čerpány. Poslední dvě kapitoly se věnovaly komplexnímu hodnocení projektu ex-ante a vlivům, které budou mít realizace projektů na životní prostředí.

První vypracování ROP Moravskoslezsko bylo schváleno zastupitelstvem Moravskoslezského kraje 4. 5. 2006. Následovalo schválení vládou a několikeré připomínkování od Komise. Poslední připomínky Komise byly zapracovány 3. 12. 2007 do ROP Moravskoslezsko verze 5.1. Globálním cílem je naplnit vizi, kterou definuje RR (2010, s. 50): „*Moravskoslezský kraj je atraktivním místem pro život, práci i volný čas, živý, soběstačný a ctižádostivý, s dynamickou ekonomikou, zdravým životním prostředím a svébytnou kulturou.*“ Tato vize bude naplňována pomocí:

- celkového socioekonomického rozvoje,
- rozvíjení lidského a kulturního potenciálu kraje,
- zvýšení kvality životního prostředí,
- zkvalitnění dopravní infrastruktury a napojením na TEN-T,
- dosažitelnosti kvalitní zdravotní a sociální péče,
- urychlené obnovy měst a obcí,
- publicity regionu.

Moravskoslezsko má v sobě nevyužitý potenciál⁴³, na který se ovšem nemůže plně soustředit kvůli odstraňování následků minulých období. Hlavní roli v regionu vždy hrál těžký průmysl, kvůli kterému bylo okolí strukturálně poškozováno. Zároveň se velkou měrou podílel, a dodnes podílí, na znečišťování životního prostředí. Je však obrovským zdrojem pracovních míst, proto od roku 2000 probíhala privatizace tohoto odvětví a do regionu přišli noví významní investoři⁴⁴. ROP Moravskoslezsko se zaměřuje nejen na podporu těžkého průmyslu, ale snaží se komplexně využít všech možností celého regionu soudržnosti. Jednotlivým specifickým oblastem socioekonomického rozvoje se věnují **prioritní osy**

---

⁴² K 31. 12. 2004

⁴³ Přes jeden milion osob představuje velkou kupní sílu, která je potencionálním terčem maloobchodníků a zprostředkovatelů služeb. Rozmanitá příroda spolu s rázovitým rysem průmyslové krajiny jsou předpokladem k rozvoji klasického a industriálního turismu. Kvalifikovaná pracovní síla se může stát nositelem inovačního pokroku a rozvoje mnoha dalších odvětví.

⁴⁴ ArcelorMittal, EVRAZ, TSR, Bekaert

programu, pomocí kterých je detailně rozpracována strategie na programové období 2007 - 2013.

Globální cíl ROP Moravskoslezsko je realizován prostřednictvím 5 prioritních os:

- **Prioritní osa 1 – Regionální infrastruktura a dostupnost,**
- **Prioritní osa 2 – Podpora prosperity regionu,**
- **Prioritní osa 3 – Rozvoj měst,**
- **Prioritní osa 4 – Rozvoj venkova,**
- **Prioritní osa 5 – Technická pomoc (RR, 2006).**

Prioritní osa 1 – Regionální infrastruktura a dostupnost

První prioritní osa se zaměřuje na zkvalitnění dopravní infrastruktury s ohledem na udržení stávající kvality životního prostředí. Konkrétně na silnice II. a III. třídy, prioritně na ty, které napojují jednotlivé části regionu na TEN-T nebo odklánějí dopravu mimo centra měst. Pozornost je upřena na letiště Leoše Janáčka Ostrava, kde tato osa podporuje zvýšení celkové kapacity odbavených cestujících, zvýšení bezpečnosti a zlepšení dostupnosti prostřednictvím veřejné dopravy. Veřejná doprava obecně má být modernizována a vybavena ekologickými vozy. Posledním aspektem Prioritní osy 1 je zbudování jednotného regionálního centra pro krizové jednotky.

Prioritní osa 2 – Podpora prosperity regionu

Makroekonomickou situaci regionu podchycuje druhá prioritní osa. *Podpora prosperity regionu* si klade za cíl zlepšení hospodářské situace a kvality života občanů Moravskoslezska, spolu se snižováním nezaměstnanosti. Kvalitu budoucího života má zvyšovat erudovaná výuka studentů na základních a zejména pak středních a vysokých školách, které se orientuje především na moderní požadavky pracovního trhu. Dalším faktorem je zlepšení dostupnosti a kvality péče všech zdravotnických zařízení a zařízení pro sociálně slabé skupiny obyvatel. Prioritní osa 2 je zaměřena také na komplexní pokrytí cestovního ruchu. Snaží se o celoroční volnočasové vyžití obyvatel regionu a turistů, na které cílí reklamní kampaně. Podporuje přestavbu brownfields, které nejsou vhodné pro průmyslové využití.

Prioritní osa 3 – Rozvoj měst

Třetí prioritní osa je vyčleněna pro zkvalitnění městského prostředí a občanské infrastruktury v souladu s udržitelným rozvojem. Snaží se o zpestření kulturních a volnočasových aktivit, rekonstrukci pamětihodností a zvýšení atraktivity jak center, tak

zaostávajících částí prostřednictvím začleňování skupin obyvatel, které jsou na okraji společnosti. Přispívá k rekultivaci a novému využití zanedbaných území - brownfields a usiluje o zkvalitnění veřejné dopravy, jakožto i snížení jejího dopadu na životní prostředí.

Prioritní osa 4 – Rozvoj venkova

Rozvoji venkova se věnuje Prioritní osa 4. Podporuje celkový rozvoj venkovských oblastí, přičemž se snaží o zachování základních funkcí jak pro stávající obyvatele, tak pro turisty a případné investory. Zvýšení atraktivity venkovských regionů musí korespondovat se zachováním kulturního a přírodního dědictví. Některé obce v regionu soudržnosti Moravskoslezsko zažívají příliv obyvatel z měst (Hruška, 2012) a je třeba zajistit dodatečné kapacity infrastruktury, naopak v obcích s úbytkem obyvatel a obcích s měnící se demografickou strukturou je potřeba zajistit základní dostupnost veřejných služeb. Přispívá rovněž k rekultivaci brownfields, které nevyhovují budoucímu průmyslovému nebo zemědělskému využití.

Prioritní osa 5 – Technická pomoc

Poslední prioritní osa vytváří zázemí celému ROP Moravskoslezsko. Realizace projektů vyžaduje adekvátní institucionální, administrativní a technické zajištění, zároveň je třeba udržet co nejvyšší absorpční kapacitu v rámci celého regionu. Prioritní osa *Technická pomoc* láká vyškolené administrativní pracovníky, kteří budou schopni provádět všechny fáze realizace projektů⁴⁵ do nově vytvořených vyhovujících prostor. Pomáhá při samotné realizaci a zajišťuje požadovanou publicitu (RR, 2006).

Financování prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci cíle Konvergence rozpracovává tabulka 3.7. Největší objem financí připadá na Prioritní osu - Regionální infrastruktura a dostupnost, kdy se vychází zejména z historických jednotkových nákladů na výstavbu komunikací. Alokace na další prioritní osy zohledňují absorpční kapacitu a zkušenosti z předchozího programovacího období 2000 - 2006⁴⁶ (RR, 2007).

---

⁴⁵ Výběr projektů, realizace, monitorování, platební styk, sběr informací o realizaci, kontrola a hodnocení výstupů

⁴⁶ Respektive 2004 - 2006 pro ČR.

Tabulka 3.7: Finanční alokace ROP Moravskoslezsko 2007 - 2013

Prioritní osa	Příspěvek EU (mil. EUR)	Národní zdroje (mil. EUR)	%
Regionální infrastruktura a dostupnost	289,3	51	40,4
Podpora prosperity regionu	182,2	32,2	25,45
Rozvoj měst	170,1	30	23,75
Rozvoj venkova	50,1	8,8	7
Technická pomoc	24,4	4,3	3,4
Celkem	716,1	126,3	100

Zdroj: RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO, 2007; vlastní zpracování, 2013

Regionální operační program Moravskoslezsko je hlavním programovacím dokumentem pro region soudržnosti Moravskoslezsko NUTS II, potažmo Moravskoslezský kraj NUTS III. Představuje důležitý nástroj pro realizaci strukturální politiky na Severní Moravě. Koordinací jeho působností s dalšími tematickými operačními programy a programy přeshraniční spolupráce vzniká propojený soubor finančních nástrojů pro státní i soukromé subjekty, které mohou plně využívat zdrojů EU v rámci svého regionu.

3.3 Teoretická východiska projektového řízení

Účelem bakalářské práce je zachytit implementaci strukturální pomoci Evropské Unie v České republice na příkladu konkrétního projektu. Tvorba a realizace projektů financovaných ze strukturálních fondů EU má pevně daný řád a řídí se společnými pravidly. Definicí samotného projektu se v odborné literatuře objevuje celá řada. Obecně lze konstatovat, že projekt je soubor aktivit, který má jasně **definovaný cíl**. Určeného cíle je dosahováno pomocí předem daných aktivit, které jsou časově omezené a mají vytyčený přesný finanční rámec, který určuje počet finančních prostředků potřebných pro materiální a personální zajištění projektu (Kerzner, 2009). Každý realizátor projektu v rámci strukturálních fondů EU musí vypracovat žádost, která splňuje všechny formální požadavky EU a musí doložit návaznost na hlavní cíle programových dokumentů. Projektem, v unijním smyslu, je aktivita, která je prospěšná svému okolí a je udržitelná po předem stanovenou dobu (MMR, 2007).

Zpracování projektu vyžaduje náležitou koncentraci a především řád, aby byl nakonec projekt schválen a správně proveden. Jako metodika slouží tzv. **projektový cyklus**, který

člení projekt do fází, které rozpracovává podle chronologických aktivit a aktérů, kteří je realizují podle logického rámce. Jednotlivé fáze na sebe navazují a vzájemně se doplňují, aby bylo nakonec dosaženo stanoveného výstupu. Výstup jedné fáze se stává vstupem pro fázi další. Fází projektového cyklu je celkem šest (Marek a Kantor, 2009).

1. Formulace prvotního záměru

Nejprve je potřeba formulovat prvotní ideu v závislosti na důkladné analýze regionu, ve kterém chceme daný projekt realizovat. Důležitou roli hraje možnost financování ze strukturálních fondů EU. Projekt musí mít širší význam pro danou oblast, aby na jeho realizaci bylo možno čerpat finanční prostředky z dotačních titulů.

2. Zpracování projektu

Nejčastěji po konzultaci s poradním orgánem nebo specializovaným odborníkem a zasazením projektu do určitého operačního programu a prioritní osy je přistoupeno k formálnímu rozpracování. V této fázi je detailně popsána analýza projektu, jeho financování, časový harmonogram a vliv na životní prostředí. Důležitou součástí projektu je vytvoření kvalitního řídicího týmu a specifikace rizik, která mohou ohrozit realizaci, a prostředky k jejich odstranění nebo omezení. Cílem této fáze je zjistit, zda je projekt vůbec možno realizovat.

3. Schválení projektu

Zpracovaná dokumentace je poskytnuta řídicímu orgánu daného operačního programu k posouzení. Řídicí orgán nejprve posuzuje, jestli byly dodrženy formální požadavky na podání žádosti a poté analyzuje jednotlivé části projektu po technické a finanční stránce. Důležitým faktorem jsou také jeho sociální důsledky a dopad realizace na celospolečenské nebo minimálně regionální priority.

4. Rozhodnutí o financování

Pokud návrh projektu projde schvalovacím procesem je rozhodováno o jeho financování, které závisí na povaze projektu a také na druhu strukturálního fondu EU, pod který spadá. Schválená žádost určuje příjemci podmínky a formu čerpání financí, které může použít čistě na předem schválené aktivity.

5. Realizace a kontrola

Pátou fází projektového cyklu je samotná realizace, která naplňuje původní myšlenku. Implementace projektu s sebou nese již dříve zmiňovaná rizika. Kontinuálním monitoringem

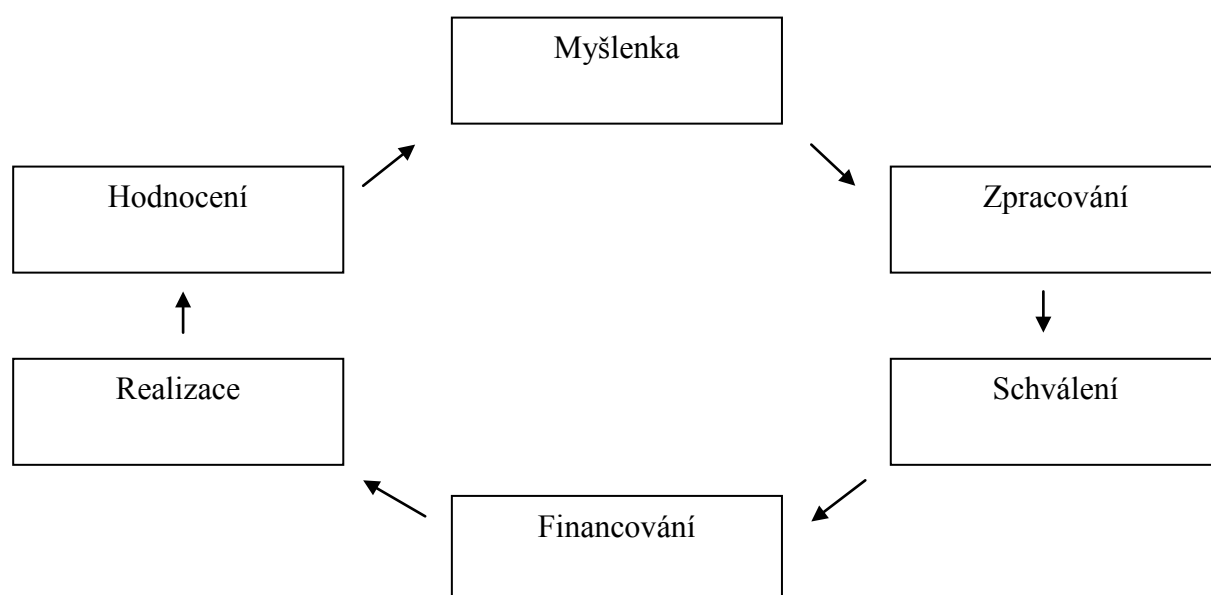
je možno případné problémy však odhalit a podchytit, aby nedošlo k překročení dříve vymezeného a schváleného časového harmonogramu a finančního rámce, což by vedlo ke komplikacím a možnému postihu ze strany řídicího orgánu, např. ve formě vrácení dotace.

6. Závěrečné hodnocení

Každá část projektového cyklu vyžaduje průběžnou kontrolu, nejdůležitější je však závěrečné hodnocení, které posoudí výsledek realizace. Hodnotí se dodržení původního záměru, vliv projektu na okolí a konečné výstupy.

Pokud projekt nenaplnil svoje očekávání, nebo má plánované pokračování, projektový cyklus pokračuje opět první fází, jak zobrazuje obrázek 3.4.

Obrázek 3.4: Projektový cyklus

Zdroj: MAREK A KANTOR, 2009, vlastní zpracování, 2013

Výše popsaným mechanismem tvorby a následné realizace projektů se zabývá samostatná vědní disciplína **projektového řízení**. Obor projektového řízení se snaží prostřednictvím zkoumání úspěšných a neúspěšných projektů vytvořit metodiky postupu řízení a dát projektovým manažerům rady a návody, které jim pomůžou efektivně postupovat jednotlivými fázemi projektového cyklu. Cílem projektového řízení je úspěšná realizace původního záměru v požadovaném čase, kvalitě a s přiměřenými náklady. Při tvorbě projektů jsou mimo poznatků projektového řízení užívány také **metodické nástroje**. Metodika přípravy projektů je využívána také při tvorbě celých fondů a jejich operačních programů. Mezi hlavní nástroje patří SWOT analýza, logický rámec projektu a studie proveditelnosti.

SWOT analýza

Velmi jednoduchou pomůckou při tvorbě projektů, zejména pak v počátečních fázích, je SWOT analýza. Název vzniknul jako akronym čtyř anglických výrazů, pomocí kterých jsou popsány předpoklady projektu - silné stránky (Strengths), slabé stránky (Weaknesses), příležitosti (Opportunities) a ohrožení (Threats). Výsledný efekt projektu do značné míry závisí na precizně zpracované SWOT analýze, protože čím lépe je prozkoumána cílová oblast a možnosti původní myšlenky, tím kvalitněji je projekt zrealizován.

Logický rámec projektu

Logický rámec projektu transformuje projekt do strukturovaných logických vazeb a je pomocným nástrojem pro všechny fáze realizace projektu, od samotné definice, až po ex-post monitoring a hodnocení. Pomáhá analyzovat vzniklé problémy a je podkladem pro jejich řešení pomocí jiných projektů. Sestavování logického rámce projektu se účastní všechny zainteresované subjekty. Výstupem je schematická *matice logického rámce*, která byla v minulém programovacím období 2000 - 2006, včetně celého rámce, povinnou součástí u nástrojů předvstupní pomoci PHARE, ISPA a SAPARD (Renards, 2010). Dnes je matice logického rámce dobrovolnou součástí předkládané projektové žádosti.

Studie proveditelnosti

Povinnou součástí každé žádosti o dotaci ze strukturálních fondů EU je technicko-ekonomická studie, tzv. *studie proveditelnosti* (*Feasibility Study*), která rozpracovává investiční projektový záměr (Sieber, 2004). Předmětem studie proveditelnosti je detailní nástin předkládaného projektu, za účelem posouzení jeho realizovatelnosti a smysluplnosti. Umožňuje rozhodnout o přijetí, nebo nepřijetí záměru prostřednictvím posouzení efektivnosti navrhovaného využití požadovaných finančních dotací. Projektovému manažerovi slouží také jako pomůcka při řízení samotné realizace projektu v případě jeho schválení.

Projektový tým pomocí výše zmíněných metod analyzuje předpoklady pro vznik a následnou realizaci svého záměru a pokračuje samotným plánováním jednotlivých aspektů realizace projektu. Cílem projektového týmu je vytvoření plánových dokumentů. Sumarizují předchozí analýzy a dají jim předepsanou podobu ve formě **projektové žádosti**, která obsahuje detailní časový harmonogram celého projektového cyklu, závazný rozpočet, rozpis použitých technologií a zdrojů. Projektová žádost obsahuje rovněž návaznost na **programové dokumenty**. Hlavním strategickým dokumentem je přirozeně konkrétní operační program, ze kterého projekt plánuje čerpat finanční prostředky. Dalšími strategickými dokumenty,

na které projekt navazuje, mohou být rozvojové plány konkrétního kraje a celé republiky, které se věnují určité oblasti nebo odvětví. Jedním z dalších posuzovacích kritérií jsou **horizontální témata**, která mají strategický a dlouhodobý význam. Věnují se dvěma oblastem - udržitelnému rozvoji a rovnoprávnosti občanů. Projektová žádost obsahuje závazné a relevantní informace o dopadu realizace projektu na životní prostředí a jeho přínosu pro všechny skupiny obyvatelstva, respektive nesmí zvýhodňovat pouze určitou skupinu osob (MMR, 2006).

Všechny výše zmíněné náležitosti jsou věnovány samotné přípravě a realizaci konkrétního záměru. Evropská Unie ovšem požaduje, aby s jejími zdroji nebylo nakládáno nezodpovědně a nedocházelo ke zpronevěřování, proto každý projekt musí být i po dokončení nějaký čas monitorován. **Doba udržitelnosti** udává, po jaký minimální časový horizont musí být realizovaný projekt nezměněn a udržovat všechny výstupy, ke kterým se zavázal a na které čerpal dotace ze strukturálních fondů EU, tedy dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, který představuje způsobilé investiční výdaje projektu. Konkrétní časový úsek se liší, v závislosti na typu projektu a operačním programu, pod který spadá (Marek a Kantor, 2009). Jednotná je doba deseti let, po kterou musí všechny subjekty, kterým byla přidělena dotace ze strukturálních fondů EU, archivovat kompletní projektovou dokumentaci a související účetní záznamy. Monitoring udržování výstupu má v kompetenci poskytovatel dotace, který může zároveň požadovat odstranění případných odchylek. Pokud realizátor není schopen výsledný stav po celou dobu udržitelnosti zajistit, poskytovatel dotace na něm vymáhá zpět přidělenou dotaci, nebo její část.

Nejdůležitější fází pro potencionálního příjemce dotace je vyhodnocení jeho projektového návrhu, který odevzdá zprostředkujícímu orgánu zvoleného operačního programu. V dnešní době moderních technologií je stěžejní část žádosti odevzdávána elektronickou formou. Způsob odevzdání prezentuje tabulka 3.8 a závisí na typu operačního programu. Největší počet operačních programů pracuje elektronicky přes rozhraní *BENEFIT* 7, kde se žadatel bezplatně zaregistruje prostřednictvím emailové adresy. Portál je napojen na Ministerstvo financí a spravován Ministerstvem pro místní rozvoj. Je možné v něm připravit kompletní žádost včetně různých příloh. Další dva internetové portály pro podání elektronické žádosti - *BENE-FIL* a *E-Account* slouží pro zpracování projektů vždy jednoho operačního programu. Pokud žadatel vytváří projekt v rámci OP ŽP použije rozhraní *BENE-FIL*, v případě žádosti o dotaci z OP PI musí použít placený portál *E-Account*. Na všechny

tyto portály je uživatel automaticky přesměrován ze stránek MMR po zvolení požadovaného OP.

Tabulka 3.8: Způsob odevzdání projektové žádosti

Způsob odevzdání	Zprostředkující orgán	Operační program
BENEFIT 7	Státní fond dopravní infrastruktury	Doprava
	MPSV - Odbor implementace fondů EU	Lidské zdroje a zaměstnanost
	MŠMT - Odbor implementace fondů EU	Výzkum a vývoj pro inovace
		Vzdělávání pro konkurenceschopnost
	Ministerstvo vnitra	Integrovaný operační program
	Centrum pro regionální rozvoj	Technická pomoc
	Regionální rady	Regionální operační programy
	Magistrát hlavního města Prahy	Praha Konkurenceschopnost
		Praha Adaptabilita
	Ministerstvo pro místní rozvoj	Meziregionální spolupráce
		Nadnárodní spolupráce
		Přeshraniční spolupráce
BENE-FIL	Státní fond životního prostředí	Životní prostředí
E-Account	Agentura CzechInvest	Podnikání a inovace

Zdroj: MMR, 2007; vlastní zpracování, 2013

Samotný proces hodnocení projektové žádosti se po jejím finálním odevzdání dělí do tří částí (MMR, 2007). Nejprve hodnotitelé provedou **formální posouzení**, kdy posuzují správnost odevzdání písemné a elektronické žádosti, které spolu musí korespondovat, obsahovat definovaný počet příloh se stejným číslováním, být podány prostřednictvím správného formuláře a být podepsány oprávněnými osobami. V případě, že některý bod žadatel nesplní, dostává několikadenní lhůtu na opravu všech chyb. Paradoxem je, že žádost postupuje do dalšího kola schvalování i přesto, když nejsou chyby včas opraveny. Další fází schvalování návrhu je posouzení **příjatelnosti projektu**, který musí spadat pod aktuální výzvu a splňovat cíle operačního programu, ze kterého požaduje dotaci. Zároveň žadatel a jeho případný partner musí být oprávněným předkladatelem návrhu, který neporušuje horizontální cíle a nepřevyšuje maximální finanční rámec, ani jiné podmínky dané výzvou. Mimo tyto obecné podmínky může konkrétní opatření vyžadovat další specifické parametry projektu, které jsou hodnoceny jako splněné, nebo nesplněné, stejně jako je tomu u formálního posouzení. Rozdíl mezi první a druhou fází schvalování projektových žádostí

je fakt, že nepřijatelný projekt může již být ve druhé fázi vyloučen, nesplní byt' jen jednu hlavní podmínku. V případě nesplnění některého ze specifických požadavků může být žadateli opět poskytnuta lhůta na opravu. Posledním krokem ve schvalovacím procesu je **věcné hodnocení** samotné realizace projektu, jak ji předkládá žadatel. Tato fáze boduje jednotlivé části projektových žádostí a na základě soutěže mezi jednotlivými projekty vybere ty nejlepší, které budou moci být realizovány za finanční podpory ze strukturálních fondů EU. Bodová škála od 0 do 100 určí, jak dobře je projekt připraven, a zda splňuje všechny dílčí požadavky. Celkové hodnocení vznikne jako součet čtyř kategorií⁴⁷:

- **Předkladatel (10%),**
- **Kvalita projektu (40%),**
- **Význam projektu (45%),**
- **Horizontální kritéria (5%)⁴⁸.**

Projekty, které nedosáhnou 60 bodů⁴⁹ jsou automaticky vyřazeny a nemohou být podpořeny (RR regionu soudržnosti Moravskoslezsko, 2008). Celkový objem přijatých projektů je limitován finančním objemem dané výzvy.

Teoretické zpracování projektových žádostí o finanční dotace ze strukturálních fondů Evropské Unie vyžaduje široké znalosti jak programových dokumentů, tak dalších směrnic a nařízení, která specifikují jednotlivé části projektové žádosti. Jednotlivci i právní subjekty mnohdy využívají služeb agentur, které se na vytváření žádostí specializují, protože rozhodnutí o schválení nebo neschválení dotace je mnohdy klíčovým prvkem v dalším ubírání firmy nebo organizace a vyžaduje profesionální přístup. Vedle kvalifikovaných odborníků se na trhu vyskytují neetičtí poradci a projektoví manažeři, kteří využívají neznalost svých klientů k obohacování se na projektech, o kterých předem ví, že nebudou schváleny. Je proto na místě, aby se každý žadatel o dotaci sám alespoň minimálně vzdělával v tomto oboru a projektoví manažeři dodržovali kodex slušného chování. Nesrovnalosti se vyskytovaly také při samotném schvalování projektů v rámci ROP Moravskoslezsko a v závěrečné kontrole výstupů. Největší nedostatky byly zjištěny Nejvyšším kontrolním úřadem (NKÚ) ve městech Český Těšín a Frýdek - Místek, která uváděla jiné položky v rámci rozpočtu projektu, než které byly později pořízeny, zadávala zakázky firmám, které neměly kvalifikační předpoklady, a manipulovala s výběrovými řízeními. Celková výše nesprávně vyplacených

---

⁴⁷ V ROP Moravskoslezsko, jiné OP mohou mít kapitoly členěné jinak, celkové bodové ohodnocení a logika rozložení bodů jsou stejné.

⁴⁸ Čísla v závorkách uvádí podíl na celkovém bodovém hodnocení.

⁴⁹ V rámci ROP Moravskoslezsko

dotací přesáhla v rámci sledovaného vzorku projektů⁵⁰ z ROP Moravskoslezsko 150 milionů Kč (NKÚ, 2012).

Regionální operační program Moravskoslezsko do roku 2012 přerozdělil celkem přes 732 milionů Kč z unijních prostředků, smluvně vázáno⁵¹ je již 59,88% všech prostředků alokovaných pro ROP Moravskoslezsko na programovací období 2007 - 2013 (RR regionu soudržnosti Moravskoslezsko, 2012). Na roky 2012 a 2013 tak stále zbývá necelých 40% z celkové alokace 732,27 milionů EUR. Unijní prostředky přerozdělované v rámci ROP Moravskoslezsko jsou významným činitelem v socioekonomickém prostředí celého regionu soudržnosti NUTS II a setkáváme se s nimi každodenně, ať už v soukromém, nebo veřejném sektoru.

---

⁵⁰ Projekty z let 2007 až 2011 s celkovou hodnotou cca 400 milionů Kč

⁵¹ K 31. 12. 2011

4 Využití strukturální pomoci Evropské unie na příkladu projektu Revitalizace území bývalého koupaliště Dolní Lutyně

Předmětem zkoumání bakalářské práce je využití a čerpání finančních dotací plynoucích ze strukturálních fondů Evropské Unie na příkladu konkrétního projektu v České republice, v Moravskoslezském kraji, v obci Dolní Lutyně. **Cílem projektu je výstavba brownfields v areálu bývalého letního koupaliště.**

Letní koupaliště v Dolní Lutyni bylo zbudováno a zkolaudováno v roce 1968. Bylo ve svém okolí ojedinelé, proto sloužilo návštěvníkům z široké oblasti, včetně přilehlých měst Bohumín a Orlová. Po dobu jeho využívání neproběhly žádné větší obnovovací investice, uskutečňovaly se pouze udržovací práce, a proto byla kvůli nevyhovujícímu technickému stavu v roce 1995 ukončena poslední plavecká sezóna. Formální uzavření proběhlo v roce 1996, protože se nenašly v obecním rozpočtu peníze na nutné opravy, které byly k dalšímu provozování nutné. Mezi hlavní nedostatky patřily hluboké praskliny ve stěnách velkého plaveckého i dětského bazénu.

Obecní vedení v roce 2002 vypracovalo ve spolupráci s firmou HRAT, s.r.o. studii proveditelnosti, která na pozemek bývalého koupaliště zasazovala rekreační areál, který bude sloužit jako tréninková plocha pro místní fotbalový klub TJ Sokol Dolní Lutyně. Studie však řešila pouze odstranění stavby a následné zasypání jámy po velkém plaveckém bazénu. Obec na tento záměr získala dotaci z krajského rozpočtu z programu Podpory obnovy a rozvoje venkova a projekt realizovala v roce 2004. Výstup realizace zachycuje příloha 1. Areál byl však z důvodu bezpečnosti pro veřejnost uzavřen, protože nebyly získány dodatečné prostředky na odstranění zbylých konstrukcí. Vstup do areálu byl zakázán a pozemek byl zabezpečen oplocením, které bylo postupem času ve stále horším stavu, a proto do areálu pronikala problémová mládež a lidé bez domova. Místo bylo centrem negativních sociálních jevů v obci Dolní Lutyně. Vedení obce zvažovalo **dvě varianty**, přičemž důraz byl kladen na vytvoření projektové žádosti na získání podpory ze strukturálních fondů Evropské Unie, což byla první varianta. Pokud by obec neuspěla s žádostí o finanční pomoc, byla by nucena, v tzv. *nulové variantě*⁵², na své vlastní náklady zabezpečit prostor bývalého koupaliště,

---

⁵² Varianta, která popisuje průběh budoucích aktivit, jestliže nebude žadateli přiznána dotace. Slouží pro srovnání s investiční variantou.

aby zamezila dalšímu propukání závadných činností v této části obce, což je druhou variantou.

Areál koupaliště je svou povahou řazen do ploch označovaných jako **brownfields**, které Regionální rada (RR) regionu soudržnosti NUTS II Moravskoslezsko (2011, s. 1) definuje jako: *"dříve zastavěná území či objekty, které jsou v současné době nedostatečně využité či opuštěné, přičemž mohou být i kontaminované. Představují potenciální nebo reálné ekologické, estetické, případně sociální riziko pro své okolí. Brownfield obvykle vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční či jiné aktivity. Tyto nemovitosti nejsou užívány vůbec, nebo z různých důvodů nedostatečně."* Problematikou brownfields se zabývá prioritní osa 10.2 - Podpora prosperity regionu a oblast podpory 10.2.3 - Podpora využívání brownfields v rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko pro programovací období 2007 - 2013. Vedení obce proto vytvořilo v březnu 2011 projektový tým a 19. dubna 2011 podalo žádost o finanční podporu z tohoto programu, aby mohl být prostor bývalého koupaliště revitalizován a dále využit.

4.1 Charakteristika Výzvy č. 2.3 - 03 Podpora využívání brownfields

Projektový tým, složený ze zástupců obce, reagoval projektovou žádostí na Výzvu č. 2.3 - 03 Podpora využívání brownfields, kterou v prosinci 2010 vyhlásila RR regionu soudržnosti NUTS II Moravskoslezsko. Výzva 2.3 spadá pod prioritní osu 2 - Podpora prosperity regionu, která se mimo infrastruktury veřejných služeb, jako je zdravotnictví, školství a sociální péče, cestovního ruchu a zlepšování vnímání regionu jeho obyvateli a potencionálními investory, zabývá také **revitalizací nevyužitých ploch**.

Globálním cílem konkrétní výzvy, který definovala RR (2010, s. 1), bylo **vhodným způsobem využít opuštěné areály v souladu s potřebami regionu, respektive je revitalizovat a připravit pro další smysluplné využití**. Typickými znaky nevyužitých areálů, brownfields, jsou:

- **Nevyužité nemovitosti, pozemky, či stavby,**
- **ekologické, estetické nebo sociální riziko pro okolí,**
- **potřeba zvýšit ekonomickou hodnotu.**

Areál bývalého koupaliště v Dolní Lutyni je nevyužitý pozemek, který zároveň představuje ekologické, estetické a sociální riziko pro oblast, ve které se nachází.

Brownfields po revitalizaci budou sloužit jako místa pro realizaci veřejných prostranství, veřejných služeb, městské nebo obecní zeleně, obchodu a služeb. Mohly být předloženy také projekty, které nespecifikovaly konkrétní záměr budoucího využití. Pokud byl budoucí záměr upřesněn, tak pouze jako zdůvodnění samotné revitalizace, ale nemohl být zahrnut v žádosti o dotaci. Regenerace využitelných objektů byla podpořena jenom ve výjimečných případech, které měly podložené ekonomické důvody, a podpořena byla pouze sanace nevyhovujících staveb. Všechny podpořené projekty byly uskutečněny pouze na pozemcích vlastněných veřejnými subjekty, nebo veřejnými developery⁵³, které se nacházejí na území regionu soudržnosti NUTS II Moravskoslezsko. Oprávněnými žadateli o finanční dotace z Výzvy 2.3 - 03 byli:

- **moravskoslezský kraj,**
- **organizace Moravskoslezského kraje,**
- **obce a svazky obcí,**
- **veřejnoprávní subjekty a nestátní neziskové organizace, které naplňují obecný zájem, nebo jsou financovány státem,**
- **státní podniky.**

Dolní Lutyně je oprávněným žadatelem jako obec a pozemek, na kterém se nachází bývalé koupaliště je plně jejím majetkem.

Podpora byla poskytována formou nevratné dotace v maximální výši 85 % způsobilých výdajů projektu⁵⁴ ze strukturálního fondu ERDF. Zbylých 15 % objemu financí spolufinancoval příjemce dotace. Minimální hodnota projektu byla stanovena na 2 miliony Kč⁵⁵, maximální hranice určena nebyla. Jediným finančním omezením projektu byla celková alokace pro tuto výzvu, která činila 124 milionů Kč⁴.

Řádně vyplněnou žádost se všemi náležitostmi odevzdávali žadatelé u řídicího orgánu ROP Moravskoslezsko - Regionální rady, konkrétně jejího odboru implementace programu, v ostravském sídle. Žádost musela obsahovat:

- **vytištěnou finalizovanou žádost, kterou žadatel již odeslal prostřednictvím elektronického portálu BENEFIT 7,**
- **ekonomické a finanční hodnocení projektu,**
- **potvrzení o právní subjektivitě žadatele,**

---

⁵³ Subjekt, který je spojením soukromé a veřejné části, která má rozhodující vliv.

⁵⁴ Uznatelné výdaje v souladu s národní a celoevropskou legislativou (Tauer, Zemánková a Šubrtová, 2009).

⁵⁵ V cenách roku 2010.

- územní rozhodnutí, dokumentaci terénních a stavebních úprav,
- detailní stavební rozpočet,
- výpočet dotace,
- přesný územní plán,
- elektronickou verzi studie proveditelnosti a položkového rozpočtu.

Žádost musela přesně definovat výstupy projektu. Výzva č. 2.3 - 03 považuje za relevantní výstup projektu plochu revitalizovaného území, která se nachází ve městech, nebo venkovských oblastech a plochu nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně, udávanou v hektarech.

Ještě před samotným podpisem smlouvy o dotaci překládali žadatelé stavební povolení na terénní práce, které vydal příslušný stavební úřad, včetně kompletní doplňkové dokumentace.

Výzva č. 2.3 - 03 probíhala od 7. 12. 2010 do 19. 4. 2011. Během zmíněného období bylo podáno celkem 20 žádostí o dotaci, přičemž uspělo sedmnáct žadatelů a pouze tři projekty nebyly doporučeny k realizaci. Celkový objem financí, představovaný rozpočty jednotlivých doporučených projektů, činí 140,8 milionů Kč⁵⁶. Finančně nejnáročnějším projektem byla regenerace území čističky odpadních vod na katastru statutárního města Ostravy, s objemem dotace 41 milionů Kč⁵. Nejmenší dotace, v objemu 2,1 milionů Kč⁵, byla schválena obcí Píšť na demolici objektů v centru obce (RR, 2011).

4.2 Využití strukturální pomoci prostřednictvím projektu "*Revitalizace území bývalého koupaliště Dolní Lutyně*"

Využití strukturálních fondů Evropské Unie demonstruje bakalářská práce na konkrétním příkladu skutečného projektu financovaného z ROP Moravskoslezsko, a to za pomoci Výzvy č. 2.3 - 03 Podpora využívání brownfields. Realizace projektu probíhala v letech 2011 a 2012 a byla již úspěšně dokončena.

Projekt navazuje na krajské a celorepublikové strategické dokumenty, které se zabývají regionálním rozvojem a revitalizací podobně poškozených a nevyužitých území. Hlavním strategickým dokumentem je **Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko**, v rámci kterého reaguje projekt na vyhlášenou výzvu, a z něhož čerpá finanční prostředky.

---

⁵⁶ V cenách roku 2010.

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 - 2016 (Moravskoslezský kraj, 2008), zpracovaná ve spolupráci s *Agenturou pro regionální rozvoj* (ARR), usiluje prostřednictvím specifického strategického cíle 4.9 o navrácení brownfieldů a jiných nevyužitých území zpět k užívání lidem. Celonárodními dokumenty, na které navazuje realizace projektu revitalizace koupaliště v Dolní Lutyni, jsou **Strategie regionálního rozvoje České Republiky na roky 2007 - 2013** (MMR, 2006) a **Národní strategie regenerace brownfieldů** (CzechInvest, 2008), které se snaží přispět k revitalizaci těchto zanedbaných území a snížit jejich celkový počet v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Samotná realizace projektu počítá s odstraněním konstrukcí, které v areálu zbyly po zásahu z roku 2004. Jedná se o dětský bazén, brouzdaliště a základy bývalých šaten. Dále vyrovnaní revitalizované oblasti a následné zatravnění, díky kterému bude možno plochu o celkové rozloze 6 655,3 m² v budoucnu dále využít. **Cílem projektu** je zvýšit bezpečnost v obci odstraněním tohoto centra negativních sociálních jevů a zatraktivnit část obce, ve které se areál bývalého koupaliště nachází. Díky realizaci projektového záměru dojde k vytvoření prostoru pro budoucí výstavbu zařízení pro volnočasové aktivity a sport. Užitek přinese obyvatelům obce a návštěvníkům z okolí. Samotná travnatá plocha, díky polohy vedle fotbalového hřiště, bude sloužit jako tréninkový prostor pro hráče místního klubu TJ Sokol Dolní Lutyně.

4.2.1 Základní charakteristika projektu

Realizace projektu je nutná zejména kvůli vysokému stáří a neprováděné údržbě objektů, které jsou předmětem projektu, a tudíž nemožností plnohodnotného využívání celého areálu. Brownfields jsou obecně problémové oblasti, které brzdí rozvoj, zejména zastavěného, území, brání hospodářskému rozvoji a působí negativně na okolní životní prostředí, pro které jsou ekologickou hrozbou. Konkrétní brownfields má negativní socioekonomické dopady a zhoršuje celkový obraz obce.

Realizací projektu vznikne revitalizované území, vhodné pro další využití. Zlepší se celkový ráz krajiny a vnímání zdejšího prostředí jak návštěvníky obce, tak obyvateli okolních nemovitostí. Zvýší se atraktivita lokality a dojde k odstranění negativních socioekonomických jevů v oblasti. Bude vytvořena plocha pro plánovaný volnočasový areál, který díky blízkosti fotbalového hřiště vytvoří sportovní a relaxační zónu v obci.

Cílovou skupinou projektu jsou zejména obyvatelé Dolní Lutyně, která postrádá ucelenější relaxační zónu. Největší benefit budou mít z realizace projektu a následného

vybudování rekreační oblasti obyvatelé blízkého okolí, kterým přinese estetizaci okolí a zklidnění lokality jejich bydlení. Navazující projekt bude cílit i na návštěvníky z přilehlých měst a obcí.

Klíčovou etapou je zejména investiční část. Zahájení je plánováno na 1. Září 2011, ihned po schválení projektu RR Moravskoslezsko. Klíčovými aktivitami jsou výběrová řízení na stavební práce a technický dozor a následná realizace těchto aktivit. Dále zajištění publicity projektu a zpracování veškeré administrace, včetně závěrečné zprávy.

4.2.2 Lokalizace realizace projektu

Žadatelem a zároveň realizátorem projektu byla obec Dolní Lutyně, jejíž systematické zařazení uvádí tabulka 4.1, dle evropského systému NUTS. Zeměpisná poloha je naznačená na obrázku 4.1.

Tabulka 4.1: Dolní Lutyně podle NUTS

Úroveň NUTS	Kód	Územní jednotka	Název
NUTS 0	CZ	Stát	Česká Republika
NUTS 1	CZ0	Území	Území České Republiky
NUTS 2	CZ08	Region soudržnosti	Moravskoslezsko
NUTS 3	CZ080	Kraj	Moravskoslezský kraj
NUTS 4	CZ0803	Okres	Karviná
NUTS 5	CZ0803 598968	Obec	Dolní Lutyně

Zdroj: ČSÚ, 2012; vlastní zpracování, 2013

Obrázek 4.1: Poloha Dolní Lutyně

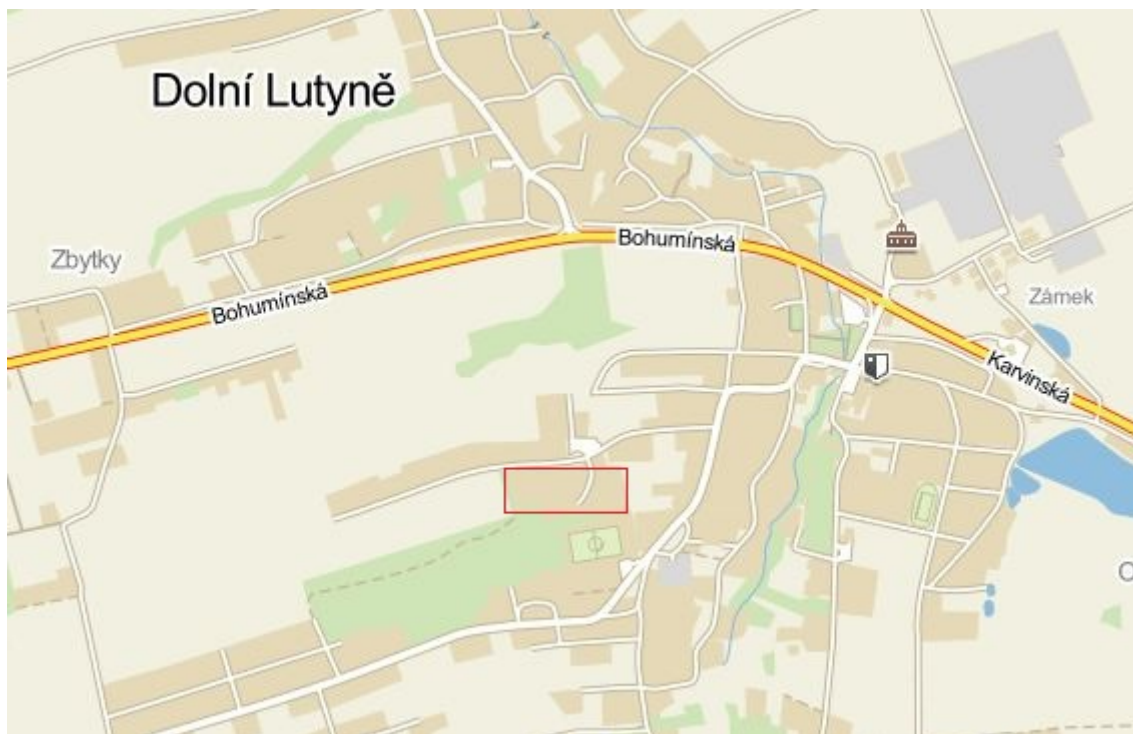

Zdroj: ZIELINA, Marek a Ilona PAVLÍKOVÁ, 2011

Areál bývalého koupaliště se nachází šest set metrů od centra obce na parcelách číslo 3231 a 3232 katastrálního území Dolní Lutyně. Sousedí s plochou fotbalového hřiště,

jak naznačuje obrázek 4.2, a je lehce dostupný pro všechny obyvatele Dolní Lutyně, díky blízkosti udržované silniční komunikace.

Obrázek 4.2: Poloha areálu koupaliště

Zdroj: MAPY.CZ, 2013; vlastní zpracování, 2013

4.2.3 Časový harmonogram realizace projektu

Projekty, žádající o dotace ze strukturálních fondů Evropské Unie, mají zpravidla 3 fáze (Tauer, Zemánková a Šubrtová, 2009):

- **přípravná fáze před odevzdáním žádosti,**
- **realizační fáze projektu,**
- **provozní fáze výstupů.**

Ukončení jednotlivé fáze je přesně časově vymezeno **milníkem**, který představuje stav projektu, ve kterém se v dané době bude nacházet. Samotný milník má nulovou dobu trvání, jeho dodržení má však velký význam pro dodržení celkového časového a procesního harmonogramu projektu.

Přípravná, před investiční, fáze projektu Revitalizace bývalého území koupaliště Dolní Lutyně, jak udává tabulka 4.2, začala 1. března 2011 a byla naplánována do 31. srpna 2011, kdy mělo nejpozději dojít ke schválení projektu a následnému podpisu smlouvy o dotaci ze strukturálních fondů EU. Začátek přípravy a realizace prací byl naplánován ihned

po skončení předchozí fáze na 1. 9. 2011, uzavření realizační fáze na 28. 8. 2012 a následně provoz výstupu projektu.

Tabulka 4.2: Časový harmonogram projektu

Činnost	Datum																		
	2011												2012						
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9+
Sestavení a řízení projektového týmu																			
Výběrová řízení na zpracovatele žádosti o dotaci a projektové dokumentace																			
Zpracování a odevzdání žádosti o dotaci																			
Výběr zprostředkovatele výběru administrativy, stavby a dozoru																			
Stavební práce a technický dozor																			
Zajištění publicity projektu																			
Závěrečná administrace a žádost o platbu																			
Provoz a údržba výstupů																			

milník

milník

Zdroj: HRAT, 2011; vlastní zpracování, 2013

Přípravná fáze

Prvním krokem byla identifikace samotného záměru na základě vyhlášené výzvy. Podnět ke zpracování žádosti o dotaci dali obecnímu úřadu projektanti z externí firmy HRAT, s.r.o. Samotná obec špatně definovala oblast bývalého koupaliště, nepovažovala ji za brownfields, a neuvažovala tudíž o podání žádosti na přidělení dotace v této výzvě.

Starosta Dolní Lutyně, a projektový manažer v jedné osobě, vytvořil projektový tým na základě kvalifikace a zkušeností jednotlivých členů. Členové projektového týmu byli vybráni výhradně z vedení obce. Zpracování projektové žádosti bylo zadáno poradenské firmě HRAT, s.r.o. bez výběrového řízení na základě kladných zkušeností z minulých let, kdy agentura pomáhala obci se zpracováním jiných projektových žádostí. Mimo kvalitu byl kladen důraz na rychlost zpracování, jelikož k formulaci záměru došlo až v březnu roku 2011, necelé dva měsíce před koncem výzvy. Finanční náklady spojené s tvorbou projektové žádosti byly zahrnuty jako uznatelné do celkového rozpočtu projektu.

Realizační fáze

Výběrové řízení na dodavatele stavebních prací zajistila firma HRAT, s.r.o. Vítězem se stala firma Atris s.r.o., která dále vypisovala ve spolupráci s radou obce výběrová řízení

na zpracovatele projektové dokumentace stavebních prací, technického dozoru, administrace a publicity projektu.

Faktické zahájení realizační fáze bylo spojeno se započítáním stavebních prací na odstranění dětského bazénu, brouzdaliště a konstrukce šaten. Po odstranění betonových konstrukcí proběhly další stavební práce ve formě úprav terénu a přípravy prostoru na realizaci následujícího projektu - výstavby sportovně rekreačního areálu. V průběhu stavby byl realizátorem prací vykonáván technický dozor a byl vybrán dodavatel pamětní desky, firma Viapublicita, která zajišťuje publicitu projektu.

Provozní fáze

Provozní fáze u projektů brownfields je specifická, protože fakticky vzniká pouze užitná plocha, která bude teprve dále využívána. Výstupem všech projektů v rámci výzev na realizace revitalizací brownfields jsou ukazatele celkového zregenerovaného území. Směrodatnou jednotkou velikosti celkové regenerované plochy byl Regionální radou Moravskoslezsko určen hektar. Projekt představený Dolní Lutyní udává v tabulce 4.3 dva indikátory.

Tabulka 4.3: Ukazatele projektu

Ukazatel	Výchozí stav	Plánovaná hodnota	Rozdíl	Jednotka
Plocha nově založené nebo rekonstruované veřejné zeleně	0,0	0,66	0,66	ha
Plocha revitalizovaných brownfields ve venkovských oblastech	0,0	0,66	0,66	ha

Zdroj: BUZEK, Pavel a Marián FRANKO, 2001; vlastní zpracování, 2013

4.2.4 Rozpočet projektu a rozklad financí

Stěžejní částí každé projektové žádosti je vypracování detailního rozpočtu. Projekt musí obsahovat pouze relevantní činnosti, které s ním přímo souvisí, a bezsezbytku je naplnit. Všechny výdaje zahrnuté v projektu musí odpovídat nejefektivnější variantě využití požadovaných finančních zdrojů a žadatel je schopen je kdykoli v plné výši doložit. Revitalizace území bývalého koupaliště Dolní Lutyně měla stanovený rozpočet v celkové výši 4 775 809, 59 Kč, jak uvádí tabulka 4.4. Způsobilé výdaje činily 4 749 825, 59 Kč a nezpůsobilé výdaje 25 984 Kč. Obec není plátcem daně z přidané hodnoty (DPH), proto v tomto projektu patří mezi nezpůsobilé výdaje pouze mzdy členů projektového týmu, jako zaměstnanců obecního úřadu, a jejich režie spojené s tvorbou projektové žádosti v celkové výši 25 984 Kč. Požadovaná dotace ze strukturálních fondů EU byla ve výši 85% a činila

4 037 351,75Kč. Zbýlých 712 473,84 mělo být uhrazeno z veřejných prostředků, v tomto případě z obecního rozpočtu.

Tabulka 4.4: Rozpočet projektu

Kód	Výdaj	Cena	Procent
01	Doplňkové výdaje - Řízení projektového týmu	0	0
02	Doplňkové výdaje - Nákup služeb	70 000	1,47
03	Doplňkové výdaje - Jiné	14 000	0,29
04	Hlavní výdaje - Publicita	15 600	0,33
05	Hlavní výdaje - Stavební část	3 872 587,99	81,53
06	Hlavní výdaje - Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	0	0
07	Hlavní výdaje - Jiné	777 637,60	16,37
08	Mzdy	0	0
09	Křížové financování - Provoz	0	0
10	Křížové financování - Služby	0	0
11	Křížové financování - Jiné	0	0
12	Doplňkové výdaje	84 000	1,77
13	Hlavní výdaje celkem	4 665 825,59	98,23
14	Křížové financování	0	0
15	Způsobilé výdaje celkem	4 749 825,59	100
16	Nezpůsobilé výdaje celkem	25 984	0,55
17	Celkové výdaje projektu	4 775 809,59	100,55

Zdroj: BUZEK, Pavel a Marián FRANKO, 2001; vlastní zpracování, 2013

Tabulka 4.5: Rozklad financování

Výdaj	Náklady v Kč	Procenta z nákladů
Celkové výdaje	4 775 809,59	
Celkové způsobilé investiční výdaje	4 749 825,59	
Celkové způsobilé neinvestiční výdaje	0	
Příjmy projektu	0	
Vlastní podíl žadatele - veřejné prostředky	712 473,84	15
Dotace projektu - dotace EU	4 037 351,75	85
Celkové veřejné prostředky	4 749 825,59	100
Celkové krytí nezpůsobilých výdajů	25 984	

Zdroj: BUZEK, Pavel a Marián FRANKO, 2001; vlastní zpracování, 2013

4.2.5 Rizika projektu a opatření k jejich eliminaci

Realizace jakéhokoli projektu, i mimo evropské dotace, s sebou nese rizika. Při žádosti o finanční podporu ze strukturálních fondů EU musí každý žadatel tyto rizika definovat, kvantifikovat a doložit postupy prevence, nebo případného odstranění, pokud se některé z nich vyskytnou. Pro konkrétní projekt byla rizika rozdělena do tří skupin, podle fáze, ve které se mohla vyskytnout. V **přípravné fázi** hrozilo vytvoření nesprávné rozpočtové kalkulace a sestavení nekompetentního projektového týmu. Oběma rizikům bylo předcházeno angažováním zkušených odborníků, kteří již mají zkušenosti s tvorbou projektů v obci. Finanční kalkulace byla provedena do detailů, aby tým předešel nechtěnému navyšování

rozpočtu, které by mělo velký negativní dopad na celý projekt, angažoval zkušené stavební rozpočtáře.

Nejrizikovější povahu měla **realizační část**, kdy probíhaly samotné stavební práce. Určujícím kritériem bylo získání dotace, pokud by obci nebyly přiděleny finanční prostředky z ROP Moravskoslezsko, nebyla by schopna brownfields revitalizovat. Prevencí tohoto rizika byl pečlivý výběr zpracovatele žádosti, který musel mít dobré reference a zkušenosti v této oblasti podpory. Stavební práce byly spojeny s rizikem překročení stanoveného finančního a časového limitu. Rozpočet byl sestavován s aktuálními cenami, aby nedošlo k dodatečnému navyšování a časový plán prací v sobě obsahoval dostatečné rezervy, pro případ nepříznivých přírodních vlivů nebo poruchy stroje.

Provozní fáze projektu počítá s realizací volnočasového areálu, který je uveden jako předpoklad regenerace původního brownfields v samotné žádosti o dotaci, a výdaje z obecního rozpočtu byly podmíněny realizací tohoto budoucího projektu.

4.2.6 Hodnocení projektu a jeho přínos

Velkým rizikem byl v přípravné fázi šibeniční termín odevzdání projektové žádosti. Projektový tým obce spolu s externím zpracovatelem odevzdali finalizovanou verzi žádosti až v posledním dnu trvání výzvy, několik hodin před jejím ukončením. Největší hrozbu pro projekt představovalo zamítnutí samotné žádosti. Obec však dostala v polovině 8. měsíce roku 2011 vyrozumění o přiznání finanční dotace z prostředků ROP Moravskoslezsko, což bylo 14 dní před vypršením rezervy, se kterou počítal celkový harmonogram projektu v rámci snížení rizika nedodržení konečného termínu. Projektová žádost obdržela v hodnocení Rady regionu Moravskoslezsko 92 z možných 100 bodů a oficiální *Smlouva o poskytnutí dotace* byla podepsána 27. 12. 2011 předsedou Regionální rady Ing. Jaroslavem Palasem a obcí, příjemcem dotace, kterou zastupoval starosta Mgr. Pavel Buzek (RR, 2011).

Klíčové výběrové řízení na dodavatele stavebních prací proběhlo po kladném posouzení žádosti o přidělení dotace v době, kdy stavební firmy, vzhledem ke krizi v odvětví a nadcházející zimě, měly nouzi o zakázky. Tyto faktory přispěly k výraznému snížení nákladů na stavební práce. Vítězná nabídka firmy Atris s.r.o. byla ve výši 529 459 Kč bez DPH, čili zhruba 14% z původně zamýšlených 3 872 587,99 Kč. Zahájení samotných prací proběhlo v listopadu roku 2011, přesně podle časového harmonogramu. Během realizace prací nedošlo k žádnému navyšování rozpočtu a nevyskytly se žádné komplikace. Ukončení

veškerých prací proběhlo v květnu 2012, měsíc před plánovaným koncem, byla zaseta tráva na celém pozemku a objekt byl předán obci.

Revitalizované území bývalého koupaliště je po dokončení stavebních prací udržováno sečením trávy, které probíhá dvakrát do roka, a průběžným ořezem stromů, podle potřeby. Publicita projektu je zajištěna pamětní deskou, příloha 1, která informuje návštěvníky o spolufinancování projektu z prostředků strukturálních fondů EU. Pamětní deska bude u vstupu do areálu minimálně po dobu udržitelnosti projektu, čili 5 let. Monitoring výstupů provedli v srpnu 2012 kontrolori z ROP Moravskoslezsko prozkoumáním veškeré dokumentace a fyzickou kontrolou na místě, ze které bude vyhotovena závěrečná zpráva. Po úspěšné kontrole podala obec žádost o vyplacení dotace a koncem roku 2012 obdržela schválené finanční prostředky, snížené o výdaje na stavební práce, které ušetřila díky dobře provedenému výběrovému řízení.

Výstupem projektu je revitalizovaná plocha brownfields, zobrazena v příloze 1, která je připravena na realizaci výstavby sportovně rekreačního zařízení. Dalším přínosem realizace revitalizace brownfields v areálu bývalého koupaliště je odstranění ekologické zátěže, kterou představovaly chátrající konstrukce bývalých staveb a odstranění jednoho z center negativních sociálních projevů v obci.

4.3 Programovací období 2014 - 2020 a možnosti využití dotací z Evropské Unie pro financování návazného projektu

Financování revitalizace brownfields v areálu bývalého koupaliště bylo podmíněno pokračováním rekultivace oblasti a vytvořením dalšího projektu na relaxační zónu s volnočasovými aktivitami. K záměru vybudování sportovního areálu přihlížela schvalovací komise RR Moravskoslezsko při posuzování již dokončeného projektu a obec také podmínila uvolnění finančních prostředků na revitalizaci brownfields pokračováním v modernizaci oblasti.

Obec svou představu nechala zpracovat v červenci 2012 do technickoeconomické studie, ve které ostravská firma G-Consult, spol. s r. o. orientačně vypracovala návrh budoucího využití revitalizovaného brownfields. Revitalizovaný areál bývalého koupaliště je nyní hodnotnou přírodní lokalitou, která ve spojení s přilehlým fotbalovým hřištěm tvoří ideální prostor pro vybudování sportovně relaxačního zázemí, které bude sloužit obyvatelům a návštěvníkům obce pro soukromé i společenské aktivity. Areál je zajímavý svými terénními

a přírodními předpoklady. Přirozený charakter lesních porostů, travnatých svahů a vodní nádrže kontrastuje s pestrými škálami okrasných dřevin ve vstupní části. Studie je navržena tak, aby co nejlépe využila přírodní předpoklady a zároveň nenarušovala prostředí. Centrální rovinná plocha je určena pro vybudování sportovních aktivit a do okrajového členitého terénu jsou zasazena dětská hřiště. Většina travnatých svahů je ponechána jako sáňkovací svahy na zimu, nebo využita jako koryto pro vodní nádrž a potok. Před výstavbou koupaliště v roce 1968 byla vodní nádrž s malým potokem přirozenou vodní soustavou, která odváděla z pozemku povrchové vody a studie se snaží přiblížit původnímu stavu.

4.3.1 Cíl projektu

Ústřední myšlenkou projektu je vybudování sportovně relaxačního areálu na pozemku bývalého koupaliště. Hlavním cílem je vytvoření projektové žádosti, která bude v příštím programovacím období 2014 - 2020 schválena ke spolufinancování z evropských dotačních titulů. Sama obec ještě nemá zmapovány možnosti financování pomocí strukturálních fondů EU. Doporučení volby operačního programu pro tento projekt je hlavním praktickým výstupem bakalářské práce.

Cílovou skupinou projektu je celé obyvatelstvo Dolní Lutyně, jelikož se jedná o projekt většího rozsahu, který nabídne vyžití všem věkovým skupinám. Areál nabídne volnočasové a sportovní využití také návštěvníkům obce. Obec a zájmové skupiny v obci pravidelně pořádají sportovní turnaje se zástupci a zájmovými skupinami měst a obcí v okolí, které dosud musely být konány mimo Dolní Lutyni. Vybudováním areálu vznikne obecní prostor pro pořádání, mimo jiné, těchto akcí.

4.3.2 Obsah projektu

Technickoekonomická studie obce počítá s vybudováním volnočasové oblasti, které bude dominovat sportovní zázemí. V centrální části pozemku, v oblasti bývalého velkého plaveckého bazénu, budou situovány tři tenisové kurty, kolem kterých bude nasázena vysoká zeleň, aby poskytovala hráčům ochranu před sluncem. Svah, který leží na jihozápad, bude stínit po celé hrací ploše a vzniknou tak ideální podmínky pro všechny dvorce. Povrch hrací plochy bude antukový, případně kombinací antuky a polyuretanu. Nástupní plocha bude vybavena posezením s pergolou pro hráče a celá oblast bude oplocena a odvodněna.

Oblast bývalého malého bazénu bude věnována polyfunkčnímu hřišti o rozměrech 20 na 40 metrů s umělým travnatým povrchem. Rozměry hřiště na něm umožní provozovat basketbal, volejbal, házenou, nohejbal, futsal, badminton a v zimě, pomocí dřevěného pažení

a zalití vodou, také bruslení. Hřiště bude obeháno dřevěným hrazením v olivově zelené barvě, aby nepůsobilo vzhledem k okolní krajině rušivým dojmem. Sportovní atrakce bude na malé stíněné travnaté ploše doplňovat venkovní posilovna s osmi cvičebními prvky v kombinaci kov a dřevo. Vyžití pro děti zajistí dělené hřiště. Jedna část bude obsahovat jednoduché prvky pro děti do 6 let, ve druhé se bude nacházet velká průlezka, lanová pyramida a robinzonádní hřiště pro děti starší 6 let. Relaxační část areálu počítá s vybudováním cvičného golfového hřiště s 1-2 jamkami, ohraničeného vysokokmennými sazenicemi. Dominantou relaxační části bude vycházková trasa s vyhlídkovou plošinou. Trasa prochází drobnými vodotečemi a většinou areálu. Vyhlídková odpočinková plošina je situována k zamýšlené vodní ploše. Obsluha objektu bude sídlit v malém objektu u vstupu do areálu, který bude sloužit jako půjčovna sportovního vybavení, sociální zařízení, sklad, šatna a eventuálně jako malé občerstvení. Situování prvků areálu zobrazuje příloha číslo 2.

4.3.3 Rozpočet projektu

Náklady projektu uvádí tabulka 4.6. Rozpočet je pouze orientační, jelikož se jedná o předběžnou studii a nebyla provedena detailní analýza nákladů na jednotlivé položky projektu. Rozsah prací a nákupu vybavení také není definitivní. Všechny ceny jsou uváděny bez DPH.

Tabulka 4.6: Orientační propočet nákladů v cenách roku 2012

Položka	Náklady v Kč
Objekt u vstupu	1 305 000
Objekt u polyfunkčního hřiště	787 000
Pergola u kurtů	150 000
Tenisové kurty - 3 plochy	1 092 000
Polyfunkční hřiště	1 300 000
Dětské hřiště	420 000
Venkovní posilovna	223 000
Osvětlení areálu	100 000
Mobiliář (lavičky, stoly, koše, stojany na kola)	105 000
Terénní úpravy a zpevnění ploch (cesta, chodníky, mostky)	798 000
Poldr, vodní nádrž a potok	1 620 000
Zavlažování areálu včetně čerpadel	250 000
Výsadba zeleně	115 000
Odvoz a uložení výkopového materiálu	120 000
Celkem	8 385 000

Zdroj: KROBOT, P., I. ŠKROVOVÁ a M. JAROŠ, 2001; vlastní zpracování, 2013

Z předběžné studie využití je patrné, že hlavními položkami rozpočtu bude úprava a dotvoření vodního systému v areálu a výstavba sportovišť. Velkou část nákladů tvoří také výstavba objektů pro vytvoření zázemí. Rozpočet projektu je v takovém objemu, že obec jej

není schopna sama profinancovat, proto je jediným východiskem žádost o dotaci ze strukturálních fondů EU v příštím programovacím období 2014 - 2020.

4.3.4 Možnosti využití dotací ze strukturálních fondů EU v programovacím období 2014 - 2020

Evropská komise zveřejnila 6. října 2011 návrh rozpočtu na programovací období 2014 - 2020, který přiděloval peníze také strukturálním fondům. Celkový rozpočet se oproti současnému programovacímu období 2007 - 2013 snížil, méně financí bude také poskytnuto na kohezní politiku.

Česká republika měla původně přiděleno pro celé následující programovací období 19,6 mld. EUR⁵⁷. Postupným vyjednáváním se zástupcům ČR povedlo přesvědčit Komisi o účelném zvýšení alokace finančních prostředků pro náš stát na 20,5 mld. EUR⁵⁸, což představuje zhruba 517 mld. Kč⁵⁸. Celkový objem zdrojů ze strukturálních fondů pro ČR je o 25% menší, než je v současném končícím programovacím období 2007 - 2013.

Ministerstvo pro místní rozvoj stanovilo v Podkladu pro přípravu Dohody o partnerství, z 28. 11. 2012, následující priority ČR pro budoucí programovací období:

- zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky,
- rozvoj páteřní infrastruktury,
- zvyšování kvality a efektivity veřejné správy,
- podpora začleňování znevýhodněných osob, boj s chudobou a systém péče o zdraví,
- integrovaný rozvoj území (MMR, 2012).

Vyjednávání o operačních programech na úrovni EU, ani ČR, ještě není definitivní. Evropský parlament 13. 3. 2012 odmítl návrh Komise o celkové finanční alokaci pro kohezní politiku, který počítal s prostředky ve výši 325,15 mld. EUR⁷, což je oproti programovacímu období 2007 - 2013 pokles o 6%. Vyjednávání v ČR bude po projednání návrhu Dohody o partnerství a operačních programů vládou v květnu 2013 pokračovat jednáním o konkrétní finanční alokaci a horizontálních tématech pro jednotlivé operační programy. V druhém pololetí budou závěry národních jednání postoupeny Komisy k dalšímu schválení (RR Moravskoslezsko, 2013).

---

⁵⁷ V cenách roku 2011

⁵⁸ V cenách roku 2012

Struktura operačních programů pro programovací období 2014 - 2020 v ČR má již svou pevnou formu. V rámci zjednodušování celého systému poskytování evropských dotací byl zredukován počet tematických operačních programů pro ČR na 8, včetně Integrovaného regionálního operačního programu a OP pro hlavní město Prahu, jak uvádí tabulka 4.7. Operační programy Evropské územní spolupráce zůstávají stejné (Vláda, 2012).

Tabulka 4.7: Tematické OP 2014 - 2020

Operační program	Gestor
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Výzkum, vývoj a vzdělání	Ministerstvo školství a tělovýchovy
Zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Doprava	Ministerstvo dopravy
Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
Integrovaný regionální operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj
Praha - pól růstu ČR	Magistrát hlavního města Prahy
Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj

Zdroj: ÚRR MORAVSKOSLEZSKO, 2013; vlastní zpracování, 2013

Pro podání žádosti o dotaci na projekt využití areálu je vhodný pouze *Integrovaný regionální operační program*, který nahradí stávající regionální operační programy ze současného programovacího období 2007 - 2013. Všechny ostatní možnosti jsem vyřadil z důvodu obsahového nesouladu s myšlenkou vybudování sportovně relaxačního areálu. Program Praha - pól růstu ČR je určen pouze pro hlavní město, nelze jej tedy využít na ostatním území ČR.

4.3.5 Integrovaný regionální operační program (IROP)

Velkou změnou ve struktuře operačních programů bude v příštím programovacím období 2014 - 2020 sloučení 7 regionálních operačních programů, které spravovaly samy kraje, do uceleného *Integrovaného regionálního operačního programu*, který bude centrálně řízen Ministerstvem pro místní rozvoj. Jedním z motivů konsolidace ROPů byly časté korupční kauzy spojené s rozdělováním unijních prostředků. Kraje ovšem neztratí svou roli úplně, budou pomáhat s integrací nového OP a výběrem projektů.

Příprava Integrovaného regionálního operačního programu by měla skončit koncem září, nejpozději začátkem října 2013. Vláda ČR by jej měla projednávat v listopadu 2013 a poté bude program předložen ke schválení Evropské Komisi.

Prostřednictvím snižování územních disparit, zkvalitnění infrastruktury, posilování konkurenceschopnosti, podporou vzdělanosti a zaměstnanosti bude IROP naplňovat svůj

hlavní cíl, kterým je **vyvážený a udržitelný územní rozvoj, zkvalitnění veřejných služeb a obecně života obyvatel v regionech, městech a obcích.**

IROP bude v příštím programovacím období 2014 - 2020 hlavním zdrojem evropských dotací pro obecní a městské projekty. Budou jej využívat veřejné subjekty, které dosud čerpaly finanční dotace převážně z Regionálních operačních programů, ve spolupráci s Řídícím výborem IROP, který je před spuštěním programu hlavní přípravnou platformou (MMR, 2013).

5 Závěr

Evropská unie se již od počátku svého vzniku potýkala se socioekonomickými rozdíly napříč celým svým územím. Postupem doby, jak se Společenství a později Unie rozšiřovala, se disparity více prohlubovaly. Konkurenceschopný celek, který chce být významným hráčem na světovém trhu, musí být vnitřně dostatečně homogenní, aby se mohl více orientovat na globální záležitosti. Východiskem je pro Unii v této oblasti regionální politika. Regionální politika Evropské unie je jedním ze základních stavebních kamenů moderní evropské integrace. Navzdory různým kauzám o zneužívání finančních prostředků z dotačních titulů, přináší nepopíratelné výsledky, zejména v regionech, které zaostávají, nebo zaostávaly, za celoevropským průměrem.

Současné dění v celé Unii je ovlivněno stále v některých zemích doznívající celosvětovou hospodářskou a finanční krizí. Na veškeré unijní výdaje je vyvíjen tlak a jednotlivé politiky snižují objemy svých peněžních toků. Ohrožena je tímto škrtáním také regionální politika, která bude muset dosahovat minimálně srovnatelných výsledků s menšími finančními obnosy. Hlavní náplní regionální politiky pro příští programovací období 2014 - 2020 je zejména pomoc celé Evropské unii dosáhnout cílů stanovených v rámci nové růstové strategie – Strategii Evropa 2020. Rychlý vývoj na světovém trhu tak nutí Evropskou unii reagovat reformami, mimo jiné, také v regionální politice. Moderní Evropská unie musí být více konkurenceschopná vůči třetím zemím, aby obstála na poli mezinárodního obchodu. Dotační politika je stále více cílena na konkrétní žadatele, kterým se redukcí počtu programů a zjednodušováním legislativy snaží ulehčit tvorbu žádostí o finanční prostředky a realizovat větší množství projektů spolufinancovaných z evropských prostředků.

Česká Republika těžila z finančních prostředků Evropské unie v rámci předvstupní pomoci již před rokem 2004, kdy se stala součástí Unie. Tyto finanční pomoci jí pomohly začlenit se do celku vyspělejších zemí a dodnes je strukturální pomoc ze strany Evropské unie pro Českou republiku velmi důležitým zdrojem financování rozvojových projektů, jak v neinvestičních, tak investičních. Navzdory čtvrtinovému poklesu celkového objemu finančních zdrojů, alokovaných pro ČR, budou i v příštím programovacím období 2014 - 2020 strukturální fondy důležitým zdrojem financování pro veřejný i soukromý sektor v jednotlivých regionech, včetně regionu soudržnosti Moravskoslezsko, který je v současnosti jedním z hlavních hráčů na poli vyjednávání o strukturálních fondech, zejména Integrovaného

regionální operačního programu. Samotná obec Dolní Lutyně, která byla žadatelem analyzovaného projektu, realizovala mezi lety 2008 - 2012 projekty s dotacemi ze strukturálních fondů EU s celkovou hodnotou způsobilých výdajů přesahující 35 milionů Kč.

Bakalářská práce si stanovovala několik cílů. Důležitým aspektem bylo zmapování historického vývoje regionální politiky EU. Stěžejní částí byla analýza strukturální pomoci v Moravskoslezském kraji aplikované na realizovaném projektu Revitalizace bývalého areálu koupaliště v Dolní Lutyni a zejména nástin možností financování návazného projektu prostřednictvím strukturálních fondů EU v příštím programovacím období 2014 - 2020. Stanovené cíle bakalářské práce byly splněny.

Obec Dolní Lutyně je, dle mého názoru, dobrým příkladem pro ostatní žadatele o finanční prostředky ze strukturálních fondů Unie. Úspěšně realizovala již několik projektů s přispěním Evropské unie, zejména z Operačního programu Životní prostředí a Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Strukturální pomoc v rámci regionální politiky Evropské unie je obrovskou příležitostí nejen pro subjekty z Moravskoslezského kraje, ale z celé Unie, jak přispět k rozvoji svých regionů a tím podpořit socioekonomický vývoj Evropské Unie jako celku. Praktickým přínosem bakalářské práce je, na základě analýzy dostupných informací, doporučení způsobu financování navazujícího projektu vybudování sportovně relaxační zóny v oblasti areálu bývalého koupaliště v Dolní Lutyni, prostřednictvím žádosti o dotaci z připravovaného Integrovaného regionálního operačního programu příštího programovacího období 2014 -2020.

Česká Republika má významný rozvojový potenciál a prostřednictvím finančních dotací ze strukturálních fondů Evropské unie může aktivizovat soukromý i veřejný sektor. Oba dohromady mohou vytvořit zázemí pro velmi kvalitní život obyvatel republiky na úrovni toho nejlepšího celoevropského standardu.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
2. BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské Unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.
3. BUSSIÈRE, Éric a Michel DUMOULIN. *The Bank of the European Union - The EIB, 1958-2008*. Luxembourg: Imprimerie Centrale, 2008. ISBN 978-2-87978-072-6.
4. COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES. *Report on the regional problems in the enlarged Community / Commission of the European Community*. 1. vyd. Brussels: The Commission, 1973. 289 s.
5. HALE, Julian. *EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND 50 let investic pro lidi*. 1. vyd. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 60 s. ISBN 97-79-03353-0.
6. HRUŠKA, Lubor a kolektiv. *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje*. Ostrava: ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, 2012. ISBN 978-80-904810-6-0.
7. CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: Institut pro strukturální politiku, 2007. ISBN 978-80-86684-43-7.
8. KERZNER, Harold. *Project management*. 10. vyd. New Jersey: John Wiley&Sons, Inc., 2009. 1069 s. ISBN 978-0-430-27870-3.
9. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Barrister&Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.
10. NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2007. 210 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
11. SAMUELSON, Paul Anthony a William Dawbney NORDHAUS. *Ekonomie*. Praha: Svoboda, 1991. ISBN 80-205-0192-4.

12. TAUER, V., H. ZEMÁNKOVÁ a J. ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU. Tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*. Brno: Computer Press, a.s., 2009. ISBN 978-80-2512-649-3.
13. WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj*. Praha: Linde, 2008. ISBN 80-7201-699-0.

Časopisy:

14. ÚŘAD REGIONÁLNÍ RADY MORAVSKOSLEZSKO. Chytřejší kraj MORAVSKOSLEZSKO 2014 - 2020. *Apropó*. 2013, duben, p. 7. ISSN 1802-7814.
15. ÚŘAD REGIONÁLNÍ RADY MORAVSKOSLEZSKO. Sedm regionálních operačních programů se sloučí do jednoho integrovaného. *Apropó* [online]. 2013, leden, p. 8 [cit. 2013-05-02]. ISSN 1802-7822. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3228_1_1/

Elektronické dokumenty:

16. CZECHINVEST. *Národní strategie regenerace brownfieldů*[online]. MPO, 2008 [10. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/strategie-regenerace-vlada-1079.pdf>
17. EUROSTAT. NUTS Classification[online]. Eurostat, 2010 [3. 2. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/documents/nuts/NUTS_2010.zip
18. EVROPSKÁ KOMISE. *EVROPA 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. Komise, 2010 [3. 2. 2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:CS:PDF>
19. EVROPSKÁ KOMISE. *NUTS 2006 - NUTS 2010* [online]. Eurostat, 2006 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/documents/2006-2010.xls
20. EVROPSKÁ KOMISE. *Single European ACT* [online]. Komise, 1986 [2. 2. 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/economy_finance/emu_history/documents/treaties/singleeuropeanacs.pdf

21. EVROPSKÁ KOMISE. *Smlouva o založení Evropského Hospodářského Společenství* [online]. Komise, 1957 [2. 2. 2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:11957E/TXT:FR:PDF>
22. EVROPSKÁ RADA. *Nářízení Rady č. 1083/2006* [online]. Rada, 2006 [3. 2. 2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:CS:PDF>
23. EVROPSKÁ RADA A PARLAMENT. *Nářízení Rady a Parlamentu č. 1059/2003* [online]. Rada a Parlament, 2003 [3. 2. 2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:154:0001:0041:EN:PDF>
24. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. *Operační program Praha - Adaptabilita* [online]. Magistrát hlavního města Prahy, 2007 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/OPPA%20dokumenty/OPPA_CS_final.pdf
25. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. *Operační program Praha - Konkurenceschopnost* [online]. Magistrát hlavního města Prahy, 2007 [10. 3. 2013]. Dostupné z: [http://www.prahafondy.eu/download/OPPK-Dokumenty/OPPK_5\[4\].0b-CZ-cistopis-final.pdf](http://www.prahafondy.eu/download/OPPK-Dokumenty/OPPK_5[4].0b-CZ-cistopis-final.pdf)
26. JIHOMORAVSKÝ KRAJ. *Metodický návod tvorby a použití logického rámce* [online]. Renards, 2010 [15. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.partnerstvi-jmk.cz/download.php?file=386.doc>
27. MEZIVLÁDNÍ KONFERENCE O SPOLEČNÉM TRHU A EURATOMU. *Závěrečný akt* [online]. Mezivládní konference, 1956 [31. 1. 2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/dat/11957K/word/11957K.doc>
28. MINISTERSTVO DOPRAVY. *Operační program doprava na léta 2007-2013* [online]. MD, 2007 [10. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.opd.cz/Providers/Document.ashx?id=75>
29. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Human Resources and Employment Operational Programme 2007-2013* [online]. MPSV, 2008 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.esfcr.cz/file/5841_2_1/
30. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Abeceda fondů Evropské unie 2007 - 2013* [online]. MMR, 2007 [9. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/gallery/8/2589-9154cd8399eab9d640d182d674da42b7.pdf>

31. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Horizontální témata od shora dolů v dokumentaci* [online]. MMR, 2006 [15. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=cb973751-dbd6-457b-9edd-c08774df0c0d>
32. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013* [online]. MMR, 2007 [9. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/predstavujeme/NSRR_final_1.pdf
33. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Návrh Národního rozvojového plánu České Republiky 2007 – 2013* [online]. MMR, 2006 [9. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45/1141122325-materi-l-nrp-iii-nrp-upraveny-str_e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45
34. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Operační program Technická pomoc* [online]. MMR, 2007 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6ce0d00d-f984-40c4-b8b4-3fba889b3029/Operacni-program-TP-pdf_6ce0d00d-f984-40c4-b8b4-3fba889b3029.pdf
35. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Podklad pro přípravu Dohody o partnerství* [online]. MMR, 2012 [2. 5. 2013]. Dostupné z: [http://www.mmr.cz/getmedia/65d8e201-ab8b-4423-98b0-98f7e516287b/Podklad-pro-Dohodu-o-partnerstvi-\(2\).pdf](http://www.mmr.cz/getmedia/65d8e201-ab8b-4423-98b0-98f7e516287b/Podklad-pro-Dohodu-o-partnerstvi-(2).pdf)
36. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Strategie regionálního rozvoje České Republiky* [online]. MMR, 2006 [10. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=efcee353-71af-428c-9f77-0e327e77504d>
37. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Operační program podnikání a inovace* [online]. MPO, 2007 [10. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.mpo-oppi.cz/document.file.php?idDocument=980>
38. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Operační program výzkum a vývoj pro inovace 2007 – 2013* [online]. MŠMT, 2008 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/900_1_1/download/
39. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. MŠMT, 2007 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/19466_1_1/

40. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Operační program životní prostředí* [online]. MŽP, 2008 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/12/3695-2008_06_23_implementation_dokument_opzp.pdf
41. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 - 2016* [online]. ARR, 2011 [10. 4. 2013]. Dostupné z: http://dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/MSK_strategie_rk_102_p00.pdf
42. NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD. *Informace z kontrolní akce NKÚ č. 11/20* [online]. NKÚ, 2012 [15. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.nku.cz/assets/media/informace-11-20.pdf>
43. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Doporučené k financování 2.3 - 03* [online]. RR, 2011 [9. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/2734_1_1/
44. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Nedoporučené k financování 2.3 - 03* [online]. RR, 2011 [9. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/2735_1_1/
45. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Příručka pro žadatele* [online]. RR, 2008 [15. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/795_1_1/
46. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Regenerace brownfields* [online]. RR, 2011 [9. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/modules/makepdf/make.php?id=352>
47. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko 2007-2013* [online]. MMR, 2010 [9. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/2371_1_1/
48. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Výroční zpráva o provádění Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko za rok 2011* [online]. RR, 2012 [15. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3041_1_1/

49. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI NUTS II MORAVSKOSLEZSKO. *Výzva č. 2.3 - 03 Podpora využívání brownfields* [online]. RR, 2010 [9. 4. 2013]. Dostupné z: http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/2414_1_1/
50. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Usnesení vlády České Republiky č. 175/2006* [online]. Vláda, 2006 [10. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/949b29f0-cc2d-4fcc-959b-0a761056eda2/06022201751_949b29f0-cc2d-4fcc-959b-0a761056eda2
51. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. *Usnesení vlády České Republiky č. 867/2012* [online]. VLÁDA, 2012 [2. 5. 2013]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/getFile.aspx?itemID=735656>
52. WOKOUN, René. *Regionální politika* [online]. Vysoká škola ekonomická, 2011 [30. 1. 2013]. Dostupné z: http://kreg.vse.cz/wp-content/uploads/2011/04/RP_dilci-podklad_reg.politika.pdf

WWW stránky:

53. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Vymezení územních jednotek NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU. ČSÚ [online]. 2002 [10. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/cz/cisla/kartog/nuts/nuts.htm>
54. EVROPSKÁ KOMISE: Key Debate: Conclusions of the European Council meeting. *Komise* [online]. 2012 [3. 2. 2013]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-754_en.htm?locale=en
55. EVROPSKÁ RADA: Nařízení Rady č. 1164/1994. *Rada* [online]. 1994 [3. 2. 2013]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994R1164:CS:HTML>
56. EUROSTAT: Regional gross domestic product (PPS per inhabitant in % of the EU27 average) by NUTS 2 regions. *EUROSTAT* [online]. 2010 [10. 3. 2013]. Dostupné z: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tgs00006&plugin=1>
57. KAPOŠVÁRYOVÁ, Denisa a Eva KREUZBERGOVÁ: Regionální politika EU. *Euractiv* [online]. 2000 [31. 1. 2013]. Dostupné z: <http://http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/analyza/regionln-politika-eu>

58. STRUKTURÁLNÍ FONDY: Integrovaný regionální operační program. *MMR* [online]. 2013 [2. 5. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Uvodni-strana>

Seznam zkratk

ARR	Agentura pro regionální rozvoj
CF	Cohesion Fund Fond soudržnosti
CoR	Committee of the Regions Výbor regionů
CSG	Community Strategic Guidelines Strategické obecné zásady Společenství
ČR	Česká Republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DG	Directorate-General Generální ředitelství
EAEC	European Atomic Energy Community Evropské společenství pro atomovou energii
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGF	European Agricultural Guarantee Fund Evropský zemědělský záruční fond
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund Evropský zemědělský orientační a záruční fond
ECSC	European Coal and Steel Community Evropské společenství uhlí a oceli
ECU	European Currency Unit Evropská měnová jednotka
EEC/EHS	European Economic Community Evropské hospodářské společenství
EFF	European Fisheries Fund Evropský rybářský fond
EIB	European Investment Bank Evropská investiční banka
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF	European Social Fund Evropský sociální fond
ESPON	European Spatial Planning Observation Network Evropská pozorovací síť pro územní plánování
EU	European Union Evropská Unie
EUROSTAT	Statistical Office Of The European Communities Evropský statistický úřad
EUSF	European Union Solidarity Fund Fond solidarity
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance Finanční nástroj pro podporu rybolovu
HDP	Hrubý domácí produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
IOP	Integrovaná operační program
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PA	Operační program Praha - Adaptabilita
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PK	Operační program Praha - Konkurenceschopnost
OP TP	Operační program Technická pomoc
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PPP	Purchasing Power Parity Parita kupní síly
PPS	Purchasing Power Standard Standard kupní síly

ROP	Regionální operační program
RR	Rada regionu
NUTS	Nomenclature d'unités territoriales statistiques Seznam územních statistických jednotek
SEA	Single European Act Jednotný evropský akt
TEN-T	Trans-European Transport Network Transevropská dopravní síť
TEU	Treaty on European Union Smlouva o Evropské Unii
ÚRR	Úřad regionální rady
WB	World Bank Světová banka

Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek:

Tabulka 2.1: Klasifikace NUTS

Tabulka 2.2: Počty NUTS jednotek v členských státech

Tabulka 2.3: Finanční nástroje a cíle 2007 - 2013

Tabulka 3.1: NUTS Česká Republika

Tabulka 3.2: Operační programy ČR v programovacím období 2007 - 2013

Tabulka 3.3: Tematické operační programy - finanční prostředky 2007 - 2013

Tabulka 3.4: Regionální operační programy - finanční prostředky 2007 - 2013

Tabulka 3.5: Operační programy evropské územní spolupráce - finanční prostředky 2007 - 2013

Tabulka 3.6: Operační programy přeshraniční spolupráce - finanční prostředky 2007 - 2013

Tabulka 3.7: Finanční alokace ROP Moravskoslezsko 2007 - 2013

Tabulka 3.8: Způsob odevzdání projektové žádosti

Tabulka 4.1: Dolní Lutyně podle NUTS

Tabulka 4.2: Časový harmonogram projektu

Tabulka 4.3: Ukazatele projektu

Tabulka 4.4: Rozpočet projektu

Tabulka 4.5: Rozklad financování

Seznam obrázků:

Obrázek 3.1: Oblasti (NUTS 2) a kraje (NUTS 3) České Republiky

Obrázek 3.2: Přeshraniční spolupráce

Obrázek 3.3: Hierarchie strategických dokumentů v ČR

Obrázek 3.4: Projektový cyklus

Obrázek 4.1: Poloha Dolní Lutyně

Obrázek 4.2: Poloha areálu koupaliště

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10.5.2013 .....

.....
Jiří Sikora

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Brownfields po revitalizaci

Obrázek č. 1: Rekultivace z roku 2004

Obrázek č. 2: Zajištění publicity projektu

Obrázek č. 3: Současný stav brownfields v areálu bývalého koupaliště Dolní Lutyně

Příloha č. 2 - Studie využití areálu bývalého koupaliště v Dolní Lutyni

Obrázek č. 1: Navrhované rozmístění prvků v areálu

Přílohy

Příloha č. 1 - Brownfields po revitalizaci

Obrázek č. 1: Rekultivace z roku 2004

Zdroj: HRAT, 2011; vlastní zpracování, 2013

Obrázek č. 2: Zajištění publicity projektu

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

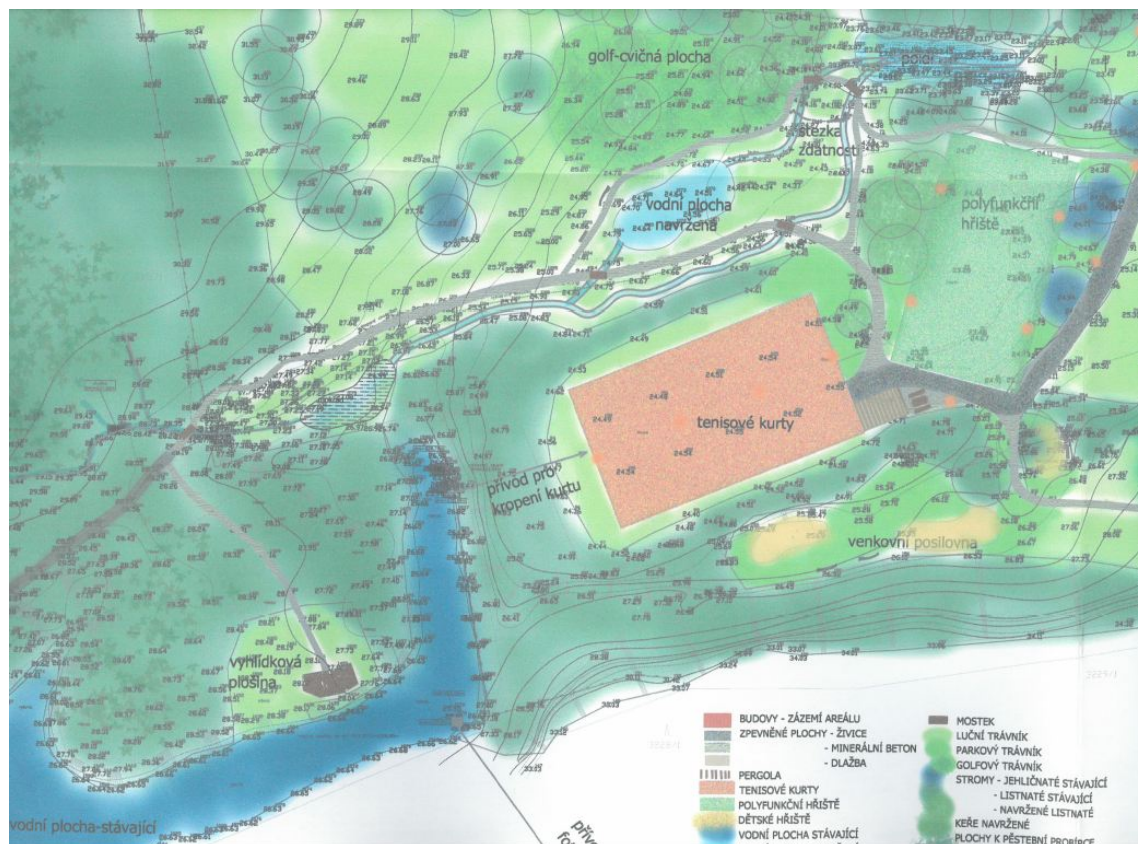
Obrázek č. 3: Současný stav brownfields v areálu bývalého koupaliště Dolní Lutyně

Zdroj: vlastní zpracování, 2013

Příloha č. 2 - Studie využití areálu bývalého koupaliště v Dolní Lutyni

Obrázek č. 1: Navrhované rozmístění prvků v areálu

Zdroj: G-Consult, 2012; vlastní zpracování, 2013